

Összefoglaló

a Hivatal döntéseivel szemben benyújtott megváltoztatási kérelmek elbírálása tárgyában visszaérkezett bírósági döntésekről

2018/I. negyedév

2018. első negyedévében összesen 22 ügyben érkezett vissza a Hivatalhoz jogerős bírósági végzés. Az egyes oltalmi formákat érintő döntések az alábbiak szerint oszlottak meg:

Védjegy	12 (8 <i>ex parte</i> , 4 <i>inter partes</i>)
Szabadalom	8 (7 <i>ex parte</i> , 1 <i>inter partes</i>)
Használati minta	1 (1 <i>ex parte</i>)
Formatervezési minta	1 (1 <i>ex parte</i>)

A Hivatal érintett döntéseinek több mint fele (14) tekintetében a megváltoztatási kérelem elutasításra került. A bíróság a Hivatal határozatát 3 esetben változtatta meg. A döntés hatályon kívül helyezése mellett 2 ügyben az eljárás folytatására, 1 esetben pedig új eljárásra utasította a Hivatalt, valamint 2 ügyben a bíróság megszüntette az eljárást.

Az alábbiakban néhány kiemelést érdemlő döntés kerül ismertetésre.

SZABADALOM TÁRGYÁBAN SZÜLETETT DÖNTÉSEK

I. Szt. 76. § (4) bekezdés, Szt. 48. § (2) és (3) bekezdések

Az Szt. 48. § (2) bekezdése szerint ahol e törvény nem állapít meg határidőt a hiánypótlásra, illetve a nyilatkozattételre, az ügyfél részére legalább két hónapos, de legfeljebb négy hónapos határidőt kell kitűzni, amely a lejárattal előtt előterjesztett kérelemre legalább két hónappal, de legfeljebb négy hónappal meghosszabbítható. Különösen indokolt esetben adható többszöri, illetve négy hónapot meghaladó, de legfeljebb hat hónapos határidő-hosszabbítás is.

Az Szt. 48. § (3) bekezdése szerint a (2) bekezdésben szabályozott valamely határidő elmulasztása esetén a mulasztás miatt hozott döntés közlésétől számított két hónapon belül az eljárás folytatása iránti kérelmet lehet előterjeszteni.

Az Szt. 76. § (4) bekezdése szerint ha a bejelentő a felhívásra nem válaszol, illetve a bejelentést nem osztja meg, azt úgy kell tekinteni, hogy lemondott az ideiglenes szabadalmi oltalomról.

1. A Hivatal a szabadalmi bejelentési eljárást megszüntette, mivel úgy kellett tekinteni, hogy bejelentő lemondott az ideiglenes oltalomról [Szt. 76. § (4) bek.], tekintettel arra, hogy bejelentő nem válaszolta meg határidőben a Hivatal érdemi felhívását. (P1400372/16.)

A bejelentő a döntés megváltoztatását kérte a Fővárosi Törvényszéktől arra hivatkozva, hogy a végzést párja vette át, aki elhúzódó betegséggel küzdött, ezért bejelentőnek nem állt módjában válaszolni a felhívásra.

A bejelentő a megváltoztatási kérelem benyújtásával egyidejűleg nem pótolta az elmulasztott eljárási cselekményt, azt csak a megváltoztatási kérelemnek a Fővárosi Törvényszékre történő továbbítását, és a megváltoztatási kérelem és az eljárás folytatása iránti kérelem benyújtására nyitva álló határidő leteltét követően pótolta.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet nem találta megalapozottnak, és a Hivatal határozatát helybenhagyta. Indokolásában osztotta a hivatali határozat érvelését, azonban a megváltoztatási kérelemben foglaltakra tekintettel rámutatott arra, hogy „*a kérelmezőnek [azaz a bejelentőnek] a megváltoztatási kérelmében előadott érveit a bíróság nem tudta figyelembe venni, mert – ahogyan arra a Hivatal kitanította – az Szt. 48. § (3) bekezdése értelmében a kitűzött határidő elmulasztása esetén a mulasztás miatt hozott döntés közlésétől számított két hónapon belül kérhette volna az eljárás folytatását, egyben pótolva az elmulasztott cselekményt is*”. (3.Pk.21.437/2017/11.)

II. Szt. 24. § (1) bekezdés, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a növényvédő szerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának bevezetéséről szóló 1610/96/EK rendelete (a továbbiakban: NR.) 1. cikk 3. és 8. pont és 3. cikk (1) bekezdés

Az Szt. 24. § (1) bekezdése szerint a szabadalmi oltalom terjedelmét az igénypontok határozzák meg. Az igénypontokat a leírás és a rajzok alapján kell értelmezni.

A NR. 1. cikk 3. pontja szerint „hatóanyagok”: anyagok vagy mikroorganizmusok, beleértve a vírusokat is, amelyek általában vagy meghatározott módon hatást fejtenek ki

a) káros szervezetek ellen; vagy

b) a növényeken, növényi részeken vagy növényi termékeken.

A NR. 1. cikk 8. pontja szerint „termék”: a 3. pontban meghatározott hatóanyagok, vagy egy növényvédő szer hatóanyagainak kombinációja.

A NR. 3. cikk (1) bekezdés a) pontja szerint a termékre tanúsítványt kell adni, ha abban a tagállamban, amelyben a 7. cikk szerinti bejelentést benyújtották, a bejelentés napján

a) a termék hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll.

b) a termék növényvédő szerként történő forgalomba hozatalát engedélyezték a 91/414/EGK irányelv 4. cikke vagy annak megfelelő nemzeti jogszabály alapján;

c) a termékre még nem adtak tanúsítványt;

d) a b) pontban említett engedély a termék növényvédő szerként történő forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély.

2. A kiegészítő oltalmi tanúsítvány (a továbbiakban: SPC) iránti – „*Metrafenont, epoxikonazol és fenpropimorfot tartalmazó készítmények*” című – bejelentés érdemi vizsgálata során a Hivatal felhívásában kifogásolta, hogy a bejelentés nem felel meg az NR. 3. cikk (1) bekezdés a) pontjának, mivel az igényelt kombináció nem tartozik az alapszabadalom oltalmi körébe. Indokolásában a Hivatal kifejtette, hogy az Európai Bíróság C-322/10. számú *Medeva* döntése értelmében a fenti jogszabályi rendelkezés alapján nem adható olyan hatóanyagokra kiegészítő oltalmi tanúsítvány, amelyek nincsenek meghatározva a kérelem alátámasztására hivatkozott alapszabadalom igénypontjainak szövegében. A konkrét ügy kapcsán a Hivatal rámutatott arra, hogy az igénypontokban az igényelt kombinációból csupán a metrafenon szerepel. (S0900020/2.)

A bejelentő válaszynyilatkozatában hivatkozott az Európai Unió Bírósága C-493/12. számú *Eli Lilly* döntésére, melyben a Bíróság korábbi döntését pontosítva elegendőnek minősítette a termék funkcionális definíciójának alkalmazását is az igénypontokban, amennyiben a termék „hallgatólagosan, de feltétlenül és konkrétan” az alapszabadalom oltalmi körébe esik. Ennek kapcsán a bejelentő megállapította, hogy az alapszabadalom 8. igénypontja („*Gombaölő készítmények, amelyek hordozóanyagok mellett a fungicidhatás kifejtéséhez elegendő mennyiségben legalább egy 1. igénypont szerinti 2-metoxi-benzofenon-származékot tartalmaznak.*”) olyan készítményekre vonatkozik, melyek hatóanyagként legalább egy 2-metoxi-benzofenon-származékot tartalmaznak, ahol az igénypontban implicit módon megjelenő lehetséges további hatóanyagokról konkrét kitanítást ad a leírás 7. oldala, ahol nevesítve szerepel az epoxikonazol és a fenpropimorf.

A Hivatal a bejelentői nyilatkozat ellenére sem találta engedélyezhetőnek az SPC-t, és az NR. 3. cikk (1) bekezdés a) pontjára hivatkozva elutasította a bejelentést. Döntését azzal indokolta, hogy egyfelől a *Medeva* döntésben foglaltaknak továbbra sem felel meg a bejelentés, mivel az igénypontok kombinációs készítményeket nem védenek, továbbá a *Lilly* döntés nem releváns, mivel az olyan, az adott ügytől eltérő esetekre vonatkozik, ahol a hatóanyag csak funkcionális jellemzőkkel definiálható. Ezen túlmenően a Hivatal megállapította, hogy abban az esetben, ha a *Lilly* döntés alkalmazható lenne az érintett ügyben, akkor sem teljesülne az a feltétel, hogy az igénypontok „*feltétlenül és konkrétan*” vonatkoznának az igényelt hatóanyag-kombinációra. (S0900020/15.)

A bejelentő az SPC iránti bejelentést elutasító határozat megváltoztatását, és az SPC megadását kérte a Fővárosi Törvényszéktől. Kérelmében fenntartotta a korábban ismertetett érveit. Kiemelte, hogy a Hivatal tévesen értelmezte a *Lilly* döntést, és téves következtetést vont le abból, mivel véleménye szerint a döntés valójában olyan esetekre vonatkozik, ahol egy vagy több, a megnevezetteken túli hatóanyag az igénypontokban a teljes neglegáció és a strukturális megjelölés ismertetési szintjei közötti mértékben kerül szerepeltetésre. A jelen esetben álláspontja szerint a 8. igénypontban szereplő „legalább” kifejezés következtében olyan szereket is oltalmaz az igénypont, melyek a metrafenon mellett más hatóanyagot is

tartalmazzák. E tekintetben a bejelentő ismét rámutatott arra, hogy a leírás 7. oldala konkrétan megnevezi az epoxikonazol és a fenpropimorfot. Végül hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 3.Pk.22.474/2015/10. számú döntésére, amely az álláspontját alátámasztó iránymutatást ad a Lilly döntés vonatkozásában, és hangsúlyozta, hogy a kérelem elutasításával a bejelentő elesne az SPC által biztosított jogos kompenzációtól.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet nem találta megalapozottnak, és a Hivatal határozatát helybenhagyta. Indokolásában rámutatott arra, hogy a 8. igénypont jelentése a „*magyar nyelv szabályai és a szavak általánosan elfogadott jelen[t]ése alapján [...] egyértelmű: olyan készítményeket említ, amelyek egy vagy több 1. igénypont szerinti 2-metoxi-benzofenon-származékot tartalmaznak. [...] Tehát nem említ olyan kombinációt, amely az 1. igényponti [sic!] szerinti 2-metoxi-benzofenon-származék mellett ilyen származéknak nem minősülő más hatóanyag komponens is tartalmazhat.*”

A fentiek alapján megállapította, hogy a *Medeva* döntés értelmében nem adható SPC a tárgybeli alapszabadalom alapján az igényelt kombinációra, továbbá a Lilly döntés a jelen ügyben nem releváns, mivel az igénypontokban „*sem megnevezve, sem megemlítve nincs olyan kombináció, amely epoxikonazol vagy fenpropimorf hatóanyagot is tartalmazhat*”. (3.Pk.22.366/2017/3.) (S0900020)

3. Az SPC iránti – „*Izoxaflutol és ciproszulfamid kombinációja*” (S1400030), illetve „*Ciproszulfamid*” (S1400031) című – bejelentések érdemi vizsgálata során a Hivatal felhívásaiban kifogásolta, hogy a bejelentések nem felelnek meg az NR. 1. cikk 3. és 8. pontjainak, mivel a ciproszulfamid széfener nem tekinthető hatóanyagoknak, így a bejelentések nem termékekre vonatkoznak, tehát nem részesülhetnek SPC oltalomban. Indokolásában a Hivatal kifejtette, hogy az Európai Bíróság C-11/13. számú *Bayer CropScience* döntése értelmében ugyan adott esetben széfener is tekinthető hatóanyagoknak, ha önmaga toxikus, fitotoxikus vagy önálló növényvédő hatást gyakorol. Ez a feltétel azonban a jelen esetben nem áll fenn.

A bejelentő válasznyilatkozataiban a *Bayer CropScience* döntés kapcsán megállapította, hogy az nem követeli meg az önálló (fito)toxikus hatást (sem az NR., sem a *Bayer CropScience* döntés 33. pontja nem tesz különbséget közvetlen és közvetett hatás között). Ezen túlmenően hivatkozott egy, a bejelentést követően publikált kutatásra, amely szerint a ciproszulfamid önállóan alkalmazva (is) hozamnövelő hatású, így önmagában emiatt is eleget tesz a *Bayer CropScience* döntésben meghatározott követelményeknek.

A Hivatal a bejelentői nyilatkozatok ellenére sem találta engedélyezhetőnek az SPC-ket, és az NR. 1. cikk 3. és 8. pontja alapján elutasította a bejelentéseket. Döntéseit a Hivatal azzal indokolta, hogy az alapszabadalom a ciproszulfamid tekintetében nem támasztja alá sem a (fito)toxikus, sem az önálló növényvédő hatást. A bejelentő által csatolt kutatás kapcsán megállapította továbbá, hogy az „*utólagos éleslátás*” (*hindsight*) mivolta miatt nem vehető figyelembe. (S1400030/10., illetve S1400031/11.)

A bejelentő megváltoztatási kérelmében az SPC-k iránti bejelentéseket elutasító határozatok megváltoztatását, és az SPC-k megadását kérte a Fővárosi Törvényszéktől. Kérelmeiben fenntartotta korábbi érveit. Kiemelte, hogy a Hivatal tévesen értelmezte a *Bayer CropScience* döntést, és téves következtetést vont le abból. Érvelésében idézte a döntéshez tartozó főtanácsnoki indítványt, mely szerint „*a védőanyag, mint olyan ok-okozati láncolat része, amelynek célja, hogy a növényekre növény-gyógyszerészeti hatást fejtsen ki, egy tekintet alá esik az NR. 1. cikk szerinti hatóanyag fogalom tekintetében a forgalomba hozatali hatósági szabályozás szerint is hatóanyagnak minősülő termékkel*”. Megállapította továbbá, hogy *Bayer CropScience* ügyben született ítélet összhangban áll a főtanácsnoki indítvánnyal, és a „*toxikus, fitotoxikus vagy önálló növényvédő*” hatás kikötése „*semmi esetre sem értelmezhető korlátozásként az NR. „hatóanyag” fogalmához képest, hiszen az [vagyis a hatóanyag fogalom] nem lehet más, csak egy és ugyanaz*”.

A bejelentő levezette, hogy mivel a széfenerek a herbicidekhez adva (haszon)növényvédő, és a herbicidek szelektivitását javító hatásúak, így befolyásolják a gyomirtók fitotoxikus hatását, vagyis közvetetten maguk is fitotoxikus [valamint (haszon)növényvédő] hatással rendelkeznek, és így megfelelnek a hatóanyag fogalmának.

Hangsúlyozta továbbá, hogy a *Bayer CropScience* döntés angol nyelvű változatában mind a (fito)toxikus, mind a növényvédő hatás (míg a magyar fordításban csak utóbbi) vonatkozásában kikötött „önálló hatás” csupán a segédanyagoktól és hatásjavítóktól való elválasztást szolgálja, amelyeket az Európai Bíróság korábbi döntéseiben elhatárolt a hatóanyagoktól. Mivel a fentiekben túl a releváns jogszabályokból is következik, hogy a széfenerek nem segédanyag és nem hatásjavító, így nem relevánsak az Európai Bíróság fentebb említett korábbi döntései, és a védőanyagok az NR. hatóanyag-fogalma alá tartoznak a *Bayer CropScience* döntés fényében. A bejelentő szerint szintén ezt támasztja alá a *növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről* szóló 1107/2009/EK Rendelet is, mely szerint hasonló szabályok alkalmazandók a ható- és védőanyagokra, így az engedélyezés forgalomba hozatali késleltető hatása miatt a széfenerek is megalapozzák a hatóanyagok esetében rendelkezésre álló kompenzációs mechanizmusok alkalmazását.

A bejelentő további érve szerint a Hivatal tévedett, amikor a ciprozulfamid önálló növényvédő hatásának bizonyítékát az alapszabadalomban kereste, mivel az „*alapszabadalom egyetlen szerepe a kizárólagos iparjogvédelmi jog oltalmi körének meghatározása [...]*” és e tekintetben irreleváns, hogy a szabadalom feltárja-e a széfenerek önálló növényvédő hatását. A fentieket szem előtt tartva a közvetett növényvédő hatás mellett – az utólag benyújtott bizonyítékok fényében – a ciprozulfamid közvetlen növényvédő hatása is elismerhető a bejelentő szerint.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmeket megalapozottnak találta, és a Hivatal határozatait megváltoztatva az igényelt termékekre kiegészítő oltalmi tanúsítványokat engedélyezett. Döntései indokolásaiban hivatkozott a *Bayer CropScience* döntésből már többször idézett „*toxikus, fitotoxikus vagy önálló növényvédő hatás*”-ra vonatkozó kritériumra, továbbá kiemelte a közvetlen és közvetett hatás egyenértékűségének megállapítását (33. pont),

valamint, hogy a hatások mérlegelését „*valamennyi releváns ténybeli és tudományos adat fényében*” kell végezni (37. pont).

Ez utóbbi megállapítást a bíróság úgy interpretálta, hogy a releváns adatok köre túlmutat a technika állásán valamint az alapszabadalom kitanításán, így a Hivatal tévedett, amikor nem vette figyelembe a bejelentő által benyújtott kísérleti eredményeket. Mivel a nevezett eredmények a ciprozulfamid önálló növényvédő hatását bizonyítják, így az növényvédő szernek minősül, így mindkét esetben adható SPC a bejelentésekre. (3.Pk.22.209/2017/5., illetve 3.Pk.22.215/2017/4.)

III. Szt. 4. § (1) bekezdés, Szt. 60. § (1) és (3) bekezdések, Szt. 115/G. § a) pont

Az Szt. 4. § (1) bekezdése szerint feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

Az Szt. 60. § (1) és (3) bekezdései szerint a szabadalmi bejelentésben olyan módon és részletességgel kell feltárni a találmányt, hogy azt szakember a leírás és a rajz alapján meg tudja valósítani. A gén szekvenciájának vagy részszekvenciájának ipari alkalmazhatóságát fel kell tárni a szabadalmi bejelentésben. Az igénypontban egyértelműen, a leírással összhangban kell meghatározni az igényelt szabadalmi oltalom terjedelmét.

Az Szt. 115/G. § a) pontja szerint a Hivatal feladat- és hatáskörébe tartozik: a) az iparjogvédelmi hatósági vizsgálatok és eljárások lefolytatása.

4. A „*Városi, sűrűn lakott területen is használható szélerőmű*” című szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálata során a Hivatal felhívásában kifogásolta, hogy a bejelentés nem felel meg a feltalálói tevékenység (Szt. 4. §) követelményének, továbbá a bejelentés nem tárja fel oly módon és részletességgel a találmányt, hogy azt szakember a leírás és a rajz alapján meg tudja valósítani [Szt. 60. § (1) bek.], valamint a bejelentés igénypontjában nincs egyértelműen meghatározva az igényelt szabadalmi oltalom terjedelme [Szt. 60. § (3) bek.].

A leírás és az igénypont bejelentő általi módosítását követően sem találta a Hivatal szabadalmazhatónak a találmányt, és elutasította a bejelentést a feltalálói tevékenység, a feltárás, valamint a szabadalmi oltalom egyértelmű és a leírással összhangban lévő meghatározásának hiánya miatt. (P1400512 /20.)

A bejelentő a szabadalmi bejelentést elutasító határozat megváltoztatását, és a szabadalom megadását kérte a Fővárosi Törvényszéktől. Kérelmében vitatta a Hivatal által felhozott anterioritás relevanciáját, és ennek kapcsán kijelentette, hogy ezen állítását „*egy áramlás technikai szakértő biztos tudja igazolni*”. A továbbiakban a Hivatalnak a rajzok kapcsán emelt kifogását szakmaiatlannak minősítette.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet nem találta megalapozottnak, és a Hivatal határozatát helybenhagyta. Indokolásában osztotta a hivatali határozat érvelését, azonban a megváltoztatási kérelemben foglaltakra figyelemmel rámutatott arra, hogy „*sem a Hivatal, sem a bíróság előtti eljárásban nem áramlástechnikai szakértő feladata, hogy a D1 irat tartalmát összehasonlítsa a kérelmező által bemutatott elképzeléssel és igazolja a feltalálói tevékenység meglétét. A kérelmező feladata és felelőssége a jogszabályoknak megfelelő bejelentés elkészítése [...]. A kérelmező a hivatali felhívásra is benyújthatott volna áramlástechnikai szakértő által készített szakvéleményt annak érdekében, hogy igazolja állítását [...]*”. A fentiekén túl a bíróság megállapította, hogy „*a Hivatal feladat- és hatáskörébe tartozik az Szt. 115/G. § a) pontja alapján az iparjogvédelmi hatósági vizsgálatok és eljárások lefolytatása, amelyben felsőfokú műszaki végzettséggel rendelkező szabadalmi elbírálók vesznek részt, tehát alaptalanul gondolja a kérelmező, hogy a Hivatal megállapításai nem tekinthetők „szakmai” megállapításnak, és azokat szakértőnek kellene megtenni.*” (3.Pk.22.334/2017/4.)

IV. Szt. 1. § (1) bekezdés, Szt. 2. § (1) és (2) bekezdés, Szt. 4. § (1) bekezdés, Szt. 5. §, Szt. 42. § (1) bekezdés a)-c) pont, Szt. 60. § (1) bekezdés, Szt. 72. § (1) bekezdés, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 141. § (2) bekezdés, Pp. 1. §, Pp. 206. §, Pp. 221. § (1) bekezdés, Pp. 177. § (1) bekezdés

Az Szt. 1. § (1) bekezdése szerint szabadalmazható minden új, feltalálói tevékenységen alapuló, iparilag alkalmazható találmány a technika bármely területén.

Az Szt. 2. § (1) és (2) bekezdései szerint új a találmány, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatbavétel útján vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált.

Az Szt. 4. § (1) bekezdése szerint feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

Az Szt. 5. §-a szerint iparilag alkalmazható a találmány, ha az ipar vagy a mezőgazdaság valamely ágában előállítható, illetve használható.

Az Szt. 42. § (1) bekezdése szerint a szabadalmat - keletkezésére visszaható hatállyal - meg kell semmisíteni, ha

a) a szabadalom tárgya nem felelt meg a 6. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek;

b) a leírás nem tárja fel a törvényben előírt módon és részletességgel [60. § (1) bek.] a találmányt;

c) a szabadalom tárgya bővebb annál, mint amit az elismert bejelentési napon benyújtott, illetve - megosztás esetén - a megosztott bejelentésben feltártak.

Az Szt. 42. § (2) bekezdése szerint ha a megsemmisítés feltételei csak részben állnak fenn, a szabadalmat megfelelően korlátozni kell.

Az Szt. 60. § (1) bekezdése szerint a szabadalmi bejelentésben olyan módon és részletességgel kell feltárni a találmányt, hogy azt szakember a leírás és a rajz alapján meg tudja valósítani. A gén szekvenciájának vagy részszekvenciájának ipari alkalmazhatóságát fel kell tárni a szabadalmi bejelentésben.

Az Szt. 72. § (1) bekezdése szerint a szabadalmi bejelentés új tartalom bevitelével nem változtatható meg úgy, hogy tárgya bővebb legyen annál, amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak.)

A Pp. 141. § (2) bekezdése szerint a bíróság, amennyiben a tényállás megállapítása végett szükséges, a feleket felhívja nyilatkozataik megtételére és lefolytatja a bizonyítási eljárást. Ha ez az első tárgyaláson nem lehetséges vagy csak részben lehetséges, a bíróság a tárgyalás elhalasztása mellett elrendelheti a per további előkészítését.

A Pp. 1. § szerint ennek a törvénynek az a célja, hogy a bíróságok előtti eljárásban az állampolgárok személyi és vagyoni jogaival, továbbá az állam és az egyéb jogi személyek vagyoni jogaival kapcsolatban felmerült jogviták eldöntését az anyagi igazság alapján biztosítsa.

A Pp. 206. § szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A Pp. 221. § (1) bekezdése szerint az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével. A bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett körülményeket, úgyszintén azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak vagy amelyek miatt a fél által felajánlott bizonyítást mellőzte, az ítéletben szintén elő kell adni.

A Pp. 177. § (1) bekezdése szerint ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki. Rendszerint egy szakértőt kell alkalmazni, több szakértőt csak különböző szakkérdések felmerülése esetében lehet kirendelni.

5. A „Kártyás elszámoló rendszer és eljárás ilyen rendszer működtetésére” című szabadalom olyan rendszerekre vonatkozik, amelyek „bizonyos termék- vagy szolgáltatás csoportokkal kapcsolatban [...] a tranzakciós kérelmet elutasító döntést hozhat[nak ...]. A megoldás lényege, hogy általánosan elterjedt kártyás elszámoló rendszerben a kártyaelfogadó helyről a PIN kód helyén továbbításra kerül egy logikai csoport azonosító kód, amely egy termék- vagy szolgáltatás csoporthoz van rendelve. Nem szükséges semmilyen változtatás a létező kártyaelfogadó rendszerben, csupán az Elbíráló rendszer (központi számítógép) programja

veszi figyelembe a tranzakció engedélyezésére vonatkozó döntése meghozatalánál, hogy a szokásosan a PIN kód helyén érkező kód logikai csoport azonosító kódot (is) tartalmaz. [...] A kártyabirtokos személyének elterjedten alkalmazott, PIN kóddal történő azonosítása ennél a megoldásnál háttérbe szorul: a PIN kód megadására szolgáló négy számjegyből csak azok használhatók személy azonosítására, amelyekre nincs szükség logikai csoport azonosító kódként.”

A kérelmezők a fenti szabadalom megsemmisítését kérték az Szt. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján az Szt. 2. §-a szerinti újdonság, az Szt. 4. § (1) bekezdése szerinti feltalálói tevékenység, és az Szt. 5. §-a szerinti ipari alkalmazhatóság hiánya miatt, valamint az Szt. 42. § (1) bekezdés b) pontja alapján az Szt. 60. § (1) bekezdése szerinti feltárás hiánya miatt, továbbá az Szt. 42. § (1) bekezdés c) pontja alapján amiatt, hogy a szabadalom tárgya bővebb az elismert bejelentési napon feltártaknál.

A Hivatal a szabadalmat teljes terjedelmében megsemmisítette a feltalálói tevékenység hiánya miatt. Az újdonság kapcsán megállapította, hogy a szabadalom megfelel a törvényi feltételnek, mivel – annak ellenére, hogy egy adott anterioritás tartalmazza az 1. főigénypont összes jellemzőjét –, megállapítható, hogy azok eltérő kiviteli alakok között oszlanak meg. A többi megsemmisítési jogalapot nem találta megalapozottnak a Hivatal. (P0800424/101.)

A hivatali határozat ellen az I. rendű kérelmező és a szabadalmas élt megváltoztatási kérelemmel. Az I. rendű kérelmező megváltoztatási kérelmében a feltalálói tevékenység mellett az újdonság és a feltárás hiányát kifogásolta, nem tartotta fenn azonban az ipari alkalmazhatóság hiányával és bővítő értelmű módosítással kapcsolatos korábbi kérelmét.

Az újdonság kapcsán az I. r. kérelmező úgy érvelt, hogy a releváns (K1/2-es) dokumentum egyes kiviteli alakjai kombinálhatóak, mivel „*egyetlen találmányi gondolaton alapulnak*”. Szintén az újdonság hiányának vonatkozásában további érvként hivatkozott a hivatali határozatra, mely szerint a szakember csak „*kellő absztrakcióval*” képes megvalósítani a találmányt a bejelentés alapján, hiszen e szerint a szakember az újdonságrontást megalapozó, kellő korábbi ismeretekkel rendelkezik. A hivatali határozat ugyanezen megállapítása alapján a feltárást is kifogásolta.

A II. rendű kérelmező az I. r. kérelmezőhöz csatlakozva szintén kifogásolta az újdonságot, és egyebek mellett úgy értékelte, hogy az I. r. kérelmező által is hivatkozott K1/2-es dokumentum konkrétan utal az egyes kiviteli alakok kombinálásának lehetőségére, és annak V. kiviteli alakjából minden találmányi jellemző megismerhető. Kérelmezők a K1/1 irat alapján is támadták a találmány újdonságát.

A kérelmezők a szabadalmas megváltoztatási kérelmének elutasítását is kérték. A II. r. kérelmező kifogásolta, hogy szabadalmas a megváltoztatási kérelmében az igénypontokban nem szereplő jelzőket is használt, ami így súlytalanná teszi a szabadalmas megállapításait, és megkérdőjelezi a megvalósíthatóságot.

A kérelmezők megjegyezték, hogy a „*termék csoportok megalkotása a szervezési és üzleti módszerek körébe tartozik (12. sz. irat 16. old.) – máshol arra hivatkoztak, hogy ez csak információ megváltoztatása (5. sz. irat) –, ami nem minősül műszaki alkotásnak*”. Az EPO Módszertani útmutatójára hivatkozva állították, hogy „*ha nem-műszaki jellemző nincs kölcsönhatásban az igénypont műszaki jellemzőivel egy műszaki probléma megoldása végett, akkor az pusztán nem-műszaki jellemző, és mint ilyen a feltalálói tevékenység értékelésénél figyelmen kívül hagyandó*”.

A kérelmezők kifogásolták továbbá, hogy a szabadalmas által feltételesean korlátozott igénypontok alapján nem határozható meg az oltalom terjedelme, valamint a korlátozott igénypontok sem tesznek eleget az újdonság és a feltalálói tevékenység követelményének, emellett bővítő értelmű módosítást tartalmaznak.

Végül, a kérelmezők álláspontja szerint igénypont-korlátozásra csak a szabadalmas és a megsemmisítést kérő fél tehet javaslatot, míg a bíróság a felek kérelmeihez kötve van, és erre irányuló kérelem hiányában nem korlátozhatja az igénypontot. Ellenkező esetben „*sérülhet a pártatlanság elve, és féltő, hogy a felek a bíróság korlátozási javaslatára az érdemi döntést megelőzően nem tehetnének nyilatkozatot*”. Álláspontjuk alátámasztására a kérelmezők hivatkoztak az Európai Szabadalmi Hivatal joggyakorlatára, illetve az alakulóban lévő Egységes Szabadalmi Bíróság Eljárási Szabályzatának tervezetére.

A szabadalmas megváltoztatási kérelmében elsődlegesen szabadalmának teljes terjedelmében való fenntartását, másodlagosan korlátozott igénypontokkal való érvényben tartását, harmadlagosan eljárási szabálysértés miatt a támadott határozat hatályon kívül helyezését, és a Hivatal új eljárásra utasítását, egyúttal az I. r. kérelmező megváltoztatási kérelmének elutasítását kérte.

Kérelmében a szabadalmas amellettt érvelt, hogy a szabadalmazott találmánya megfelel az újdonság és a feltalálói tevékenység követelményének.

A szabadalmas a hivatal határozatában a „*kellő absztrakcióval megismerhető*” kifejezést az újdonság alátámasztásául értékelte. Későbbi beadványában a szabadalmas azon túl, hogy tovább érvelt az újdonság és a feltalálói tevékenység mellett, új, korlátozott igénypontosorozatot nyújtott be korábbi másodlagos kérelme alapjául.

Vitatta továbbá a kérelmezőknek a bíróság általi korlátozás kizártsága kapcsán megfogalmazott álláspontját, megállapítva, hogy a bíróságnak „*nemcsak joga, hanem kötelessége is az igénypont korlátozása, akár a felek erre vonatkozó kérelmei nélkül is, ha a megsemmisítés feltételei csak részben állnak fenn*”. Végül kifejtette, hogy a Hivatal eljárása jogszabálysértő volt, mivel feltalálótársának adott meghatalmazása nem került befogadásra, továbbá nem volt módja az utolsó tárgyaláson írásbeli nyilatkozat benyújtására, és a jegyzőkönyv vezetése sem volt szabályos.

A kérelmezők vitatták a fenti súlyos eljárási szabálysértéseket.

A Fővárosi Törvényszék a fenti előzmények után úgy találta, hogy az I. r. kérelmező megváltoztatási kérelme kis részben, a szabadalmas megváltoztatási kérelme nagyrészt alapos, így a Hivatal határozatát megváltoztatva, az 1. főigénypont korlátozása mellett, a szabadalmat hatályában fenntartotta.

Indokolásában egyetértett a Hivatallal az újdonság kérdésében. Ennek kapcsán megállapította, hogy *„az Szt. nem ad lehetőséget olyan mérlegelésre, hogy különböző ismert megoldások esetleg közösen tesznek ki egy megoldást, mert úgymond egyetlen találmányi gondolaton alapulnak, vagy mert kombinálhatók (lásd az I. r. kérelmező érvelését a K 1/2 irat újdonságrontó voltáról)”. A bíróság megállapította továbbá, hogy eredménytelenül próbálta „az I. r. kérelmező szembeállítani a megvalósítható találmányt az új találmánnyal”.*

A feltalálói tevékenység vonatkozásában a szabadalomban szereplő, az anterioritásokétól eltérő, megoldandó feladatot emelte ki a bíróság, ami alapján – a hivatali határozatot felülbírálván – megállapította, hogy a találmány nem nyilvánvaló a szakember számára a technika állása alapján. A Fővárosi Törvényszék kiemelte, hogy a Hivatal a jogszabályi előírástól eltérve vizsgálta a feltalálói tevékenységet, és meg nem engedett *ex post facto* analízis útján jutott következtetésre. Ennek kapcsán leszögezte, hogy *„ha a cél, a feladat ismeretlen, arra nem lehet (nyilvánvaló) megoldást adni”.* Hangsúlyozta továbbá a bíróság, hogy rekonstruálni szükséges *„a találmány esetleges megismerésére vonatkozó folyamatot, amely a szakemberben a bejelentés előtt lejátszódhatott”.*

Rátérve a kérelmezők feltalálói tevékenységgel kapcsolatos érveire, a Fővárosi Törvényszék utalt arra, hogy a kérelmezők elutasították az igénypontokban szereplő nem műszaki jellemzők figyelembevételének lehetőségét, és ennek alátámasztásául az EPO módszertani útmutatójára (Guidelines for Examination in the European Patent Office) is hivatkoztak. A bíróság megállapította, hogy az EPO módszertani útmutatója az eljárásban nem bír kötőerővel, másrészt kifejtette, hogy a kifogásolt nem műszaki jellemzők szoros kölcsönhatásban vannak mind egymással, mind a rendszer műszaki jellemzőivel (vagyis a hardverrel), ahol *„egységes a joggyakorlat abban, hogy nincs akadálya számítógépen implementált találmányok szabadalmazásának, ha egyébként megfelelnek az oltalmazási kritériumoknak”.*

A feltárás tekintetében a bíróság nagyrészt osztotta a Hivatal álláspontját, általánosságban hangsúlyozva a találmány megvalósíthatóságát, annak meglepő volta ellenére is. Ezzel együtt szükségesnek ítélte néhány apró pontosítást, és egy további fontos jellemző (vagyis hogy a találmány szerinti eljárásban használt POS terminál átprogramozást nem igényel) beiktatását, amelyek azonban az eljárásnyertesség-eljárásvesztesség arányát nem érintették. (3.Pk.22.524/2014/19.)

A Fővárosi Törvényszék végzése ellen a kérelmezők éltek fellebbezéssel. Az I. r. kérelmező a törvényszéki végzés megváltoztatásával elsődlegesen a hivatali határozat fenntartását, és a szabadalom teljes terjedelmében való megsemmisítését, illetve megfelelő korlátozását kérte a *„feltalálói lépés”* hiányára tekintettel, másodlagosan szintén a szabadalom megsemmisítését,

illetve megfelelő korlátozását kérte az újdonság illetve a „kitanítás” [vagyis a feltárás] hiányára tekintettel. Vagylagosan a törvényszéki végzés hatályon kívül helyezését kérelmezte.

Hangsúlyozta, hogy *„a végzés indokolása anyagi és eljárási szempontból érdemben nem helyes és súlyosan jogszabálysértő. Sérelmezte, hogy a törvényszék önkényesen kiragadott és a főigénypontba helyezett a leírásban található egyik mondatból egy negatív igényponti jellemzőt, ez nem csak az igénypont szerkesztés szabályaiba ütközik, hanem eljárási szempontból is jogszabálysértő. [...] Az így kialakult igénypont sort sem értelmezni, sem megismerni, sem támadni nem volt lehetőség, így a szabadalom ilyen módon való hatályban tartása súlyosan aggályos. Emellett a negatív igényponti jellemző nem új és/vagy nem alapul feltalálói lépésen [...]”*. Az I. r. kérelmező kifogásolta továbbá a Fővárosi Törvényszék újdonság és feltárás kapcsán tett érvelését, így különösen azt, hogy *„a bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget”*.

A II. r. kérelmező a törvényszéki végzés megváltoztatásával a hivatali határozat fenntartását kérte. Indokolásában hangsúlyozta a hivatali határozat helyes voltát, de kifogásolta az elsőfokú bíróság *„igényponti jellemzőket figyelmen kívül hagyó, nagymértékben szubjektív”* gondolatmenetét, és hogy a beépített korlátozó jellemző *„az alapvető igénypont szerkesztési szabályoknak is ellentmond (negatív jellemző)”*, és nem jelent elhatárolást a technika állásához képest.

A szabadalmas észrevételében az elsőfokú döntés helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla a fenti előzmények után az I. r. kérelmező fellebbezését részben, a II. r. kérelmező fellebbezését teljes egészében alaposnak találta, így a Fővárosi Törvényszék végzését megváltoztatva mind az I. r. kérelmező, mind a szabadalmas megváltoztatási kérelmét elutasította. Az újdonság és a feltárás követelményének való megfelelés tekintetében a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival, a feltalálói tevékenység kapcsán azonban osztotta a Hivatal és a kérelmezők álláspontját.

A Fővárosi Ítéltábla nem talált lényeges eljárási szabálysértést a Fővárosi Törvényszék eljárásában. Ennek körében kiemelte, hogy a bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után kerül döntési helyzetbe, ezt megelőzően érdemi megállapítást nem tehet, mert azzal prejudikációt valósítana meg. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor *„maga rendelte el a korlátozást és [ezt] megelőzően azt nem tudatta a felekkel, illetve nem nyilatkoztatta meg őket ebben a körben. A fellebbezési eljárásban erre a kérelmezőknek módja nyílt, így nem sérültek eljárási jogaik”*. A Fővárosi Ítéltábla megjegyezte továbbá, hogy az I. r. kérelmező fellebbezésében szereplő korlátozási kérelem is ellentmond azon álláspontjának, hogy a *„a bíróságnak nincs önálló korlátozási jogosultsága”*.

A továbbiakban a bíróság megállapította, hogy a szabadalom megfelel az újdonság kritériumának, ellenben nem felel meg a feltalálói tevékenység feltételének. Utóbbi kapcsán a bíróság rámutatott, hogy az ellentartásokból kellő ösztönzést kaphatott a szakember a találmány szerinti megoldás megvalósításához, vagyis az elsőfokú bíróság érvelése nem foghatott helyt.

Bár a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a kérdés jelentőségét veszítette, azonban a Fővárosi Törvényszék által az 1. igénypontba épített negatív jellemző vonatkozásában megjegyezte, hogy *„osztható volt a fellebbezések érvelése, miszerint az igénypontban azt kell megfogalmazni, hogy milyen pozitív intézkedések teszik lehetővé az ilyen jellemző elhagyását”*.

Végül, a feltárás kérdésében a másodfokú bíróság osztotta a Hivatal és az elsőfokú bíróság álláspontját. (8.Pkf.27.180/2015/10.)

A Fővárosi Ítéltábla jogerős végzése ellen a szabadalmas nyújtott be felülvizsgálati kérelmet a Kúriához, amelyben a Fővárosi Ítéltábla végzésének hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság végzésének és a Hivatal határozatának a megváltoztatását és a megsemmisítési kérelem elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyását, harmadlagosan az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kérelmében a szabadalmas kifogásolta, hogy a jogerős végzés sérti *„a Pp. 141. § (2) bekezdését, 1. §-át, 206. §-át, 221. § (1) bekezdését, 177. § (1) bekezdését, valamint az Szt. 1. § (1) bekezdését, 4. § (1) bekezdését és 42. § (2) bekezdését”*.

A szabadalmas álláspontja szerint a Fővárosi Ítéltábla nem rendelkezett a döntéshez szükséges műszaki szaktudással, így a Pp. 177. § (2) bekezdése alapján köteles lett volna szakértőt kirendelni. Kérelmében vitatta továbbá a másodfokú bíróságnak a feltalálói tevékenység körében megfogalmazott álláspontját is.

A kérelmezők a jogerős végzés hatályában való fenntartását kérték.

A Kúria a fenti előzmények után a Fővárosi Ítéltábla jogerős végzését hatályában fenntartotta. Indokolásában megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem megalapozatlan, mivel téves a szabadalmas azon álláspontja, hogy a bíróság saját belátása szerint is köteles szakértőt kirendelni, ha úgy ítéli meg, hogy a jogvita elbírálásához szükséges megfelelő szakértelemmel nem rendelkezik. *„A Pp. 3. § (3) bekezdése értelmében, a peranyag szolgáltatás elve alapján a bíróság, amennyiben indokoltnak tartja, tájékoztatja a bizonyítási teherrel érintett felet az esetleges szakértői bizonyítás szükségességére, erre irányuló indítvány alapján azonban – a hivatalbóli bizonyítás tilalmára figyelemmel – bizonyítást nem rendel el, így igazságügyi szakértőt sem rendel ki.”* A szabadalmas a másodfokú eljárásban az eljárás bírói tanács szakértelmével kapcsolatos aggályait nem adta elő, szakértő kirendelésére bizonyítási indítványt nem tett, így *„önmagában azon az alapon, hogy az eljárás másodfokú tanács az ellenérdekű fél [szabadalmas] számára kedvezőtlen döntést hozott, a kompetencia hiányát megállapítani nem lehet”*.

A feltalálói tevékenység vizsgálata kapcsán a bíróság osztotta a szabadalmas álláspontját, hogy annak során *„nem csupán utólag, a találmány ismeretében kell az igénypontokat megfeleltetni a korábban nyilvánosságra jutott megoldásokkal”*, mivel a feltalálói tevékenység hiányának *„nem fogalmi ismérve az, hogy az anterioritások hiánytalanul feltárják az igénypont összes jellemzőjét”*. A Kúria szerint a Hivatal, valamint a másodfokú bíróság ezzel szemben helyesen abból a szempontból értékelte a feltalálói tevékenységet, hogy egy adott iratban feltárt

megoldást más iratban megismerhető megoldásrészlettel kombinálva, a szakember eljuthatott-e a találmány szerinti megoldás valamely igényponti jellemzőjéhez, és elegendő útmutatást és ösztönzést kapott-e a találmány szerinti megoldás kidolgozásához. Ez alapján a Kúria elutasította a másodfokú bíróság törvénysértő eljárására hivatkozó kérelmet.

Az elsőfokú bíróság végzésében foglaltakkal szemben a Kúria úgy érvelt, hogy a technika állásához tartozó dokumentumoknak nem kell feltétlenül a találmány szerinti megoldással kitűzött célt vagy feladatot kijelölni, mivel azt „*az adott műszaki szakterületen felmerülő probléma vagy hiányosság kiküszöbölése iránti igény veti fel*”. A továbbiakban a Kúria megállapította a Hivatal és a Fővárosi Ítéltábla érvelésének helyességét, és kitért arra, hogy utóbbi eleget tett a Pp. 221. § (1) bekezdésében előírt indokolási kötelezettségének.

A szabadalmas felülvizsgálati kérelmében új tényként hivatkozott a szakmai előítélet legyőzésére, aminek kapcsán azonban a Kúria megállapította, hogy a hivatkozást a Hivatal előtti eljárásban kellett volna előterjesztenie a szabadalmasnak. A Kúria rámutatott továbbá arra is, hogy a Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt; a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye. Ettől függetlenül a szakmai előítélet legyőzését érdemben is cáfolta a Kúria. (Pfv.IV.20.033/2017/6.)

VÉDJEJY TÁRGYÚ DÖNTÉSEK

I. Vt. 2. § (2) bekezdés a) pont és (3) bekezdés

A Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján ki van zárva a védjegyoltalomból a megjelölés, ha nem alkalmas a megkülönböztetésre, különösen, ha kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére használhatnak, vagy pedig amelyeket az általános nyelvhasználatban, illetve az üzleti kapcsolatokban állandóan és szokásosan alkalmaznak.

A Vt. 2. § (3) bekezdése kimondja, hogy a (2) bekezdés a) pontja alapján a megjelölés nincs kizárva a védjegyoltalomból, ha használata révén – akár az elsőbbség időpontja előtt, akár azt követően – megszerezte a megkülönböztető képességet.

6. A bejelentő 2015. október 12. napján kelt nemzetközi értesítés útján az „EASYTEC” szó védjegykénti lajstromozását kérte a Nizzai Megállapodás szerinti 6. osztályba sorolt „*fűtőelemek, vízvezetékek és fűtőcsatornák szerelvényei*”, a 11. osztályba sorolt „*fűtési, hűtési, szárítási és vízellátási berendezések*”, valamint a 17. osztályba tartozó „*fűtőelemek, vízvezetékek és fűtőcsatornák szerelvényei*” áruk körében (a felsorlás nem teljeskörű).

A Hivatal ideiglenes elutasítást bocsátott ki azzal, hogy a megjelölés a Vt. 2. § (2) bekezdésének a) pontja alapján nem részesíthető védjegyoltalomban, mert olyan adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru és szolgáltatás fajtája és egyéb jellemzője feltüntetésére használnak.

A bejelentő nyilatkozatában vitatta ezt. Kifejtette, hogy a magukban leíró jellegű szavak összekapcsolása olyan fantáziaszót eredményez, amely a jelzett szolgáltatások megkülönböztetésére alkalmas. A megjelölés jelentése és az árujegyzékben szereplő áruk között nincs olyan közvetlen kapcsolat, amely a védjegyoltalmat kizárhatná.

A Hivatal ezt követően a védjegybejelentést a Vt. 2. § (2) bekezdésének a) pontja alapján elutasította (végleges elutasítás). A Hivatal kifejtette, hogy a lajstromozni kért megjelölés a joggyakorlat szerint leíró az árujegyzékben felsorolt szolgáltatások tekintetében. A Hivatal utalt az Európai Bíróságnak a C-265/00. sz. *Biomild* ügyben hozott ítéletében kifejtett jogértelmezésére is. Ezek szerint két kifejezés grafikai vagy szemantikai módosulás nélküli összekapcsolása nem nyújt olyan többletet, amely alkalmassá tenné a megjelölés egészét arra, hogy e többlet által meg lehessen különböztetni a felperes áruit és szolgáltatásait más vállalkozások áruitól és szolgáltatásaitól. A megjelölés leíró jellegűnek minősül, ha nincs észlelhető különbség az új szóösszetétel és az azt alkotó elemek egyszerű összegzése között. Az, hogy a szóösszetétel nem szerepel a szótárakban, magában nem változtat a leíró jelleg ilyen megítélésén.

A Hivatal szerint a megjelölés jelentése alapján az átlagfogyasztó közvetlen és egyértelmű információt kap az érintett áruk lényeges jellemzőiről, a könnyű technikáról, az árujegyzékben szereplő fűtő, vízellátó rendszerek egyszerű, feltehetően speciális szaktudás és speciális szerszámok nélküli egymáshoz illeszthetőségéről, összeszerelhetőségéről. Ez a közvetlen utalás nem teszi lehetővé a fogyasztók számára a hasonló áruk közti választást, nem alkalmas arra, hogy megkülönböztesse a bejelentő áruit más hasonló áruktól, nem teremt kapcsolatot az áru és annak előállítója között. A lajstromozni kért megjelölés nem rendelkezik más olyan elemmel: ábrával vagy jellegzetes írásmóddal, amely alkalmassá tenné arra, hogy a bejelentő termékeit megkülönböztesse a versenytársak termékeitől. (A1303829/10.)

A bejelentő a Hivatal határozatának megváltoztatását és a kért megjelölés védjegykénti lajstromozásának elrendelését kérte a bíróságtól. Kifejtette, hogy a végzés indokolása spekulatív és közvetett, feltételezi az átlagos fogyasztóról, hogy ismeri az „EASY” angol szó jelentését, tudja azt, hogy az angol nyelvű rövidítések szótára alapján a technika szót „TEC”-ként rövidítik, azonnal felismeri a megjelölésből, hogy az ennek a két szónak a tudatos használatából áll, és azt is azonnal felismeri, hogy az adott termékekre ez a két szó együtt minőséget jelöl. Ez azonban olyan mértékben elvont, soklépéses gondolati társítás amelyre a joggyakorlat szerint megkívánt közvetlenség és konkrétság nem alkalmazható. Másfelől a leíró jellegű megjelöléseknek az oltalomból való kizárása azon a logikán alapul, hogy nem sajátható ki egy olyan szó vagy kifejezés használata, amelyet igen nagy valószínűséggel egy versenytárs is használna, vagy amit a szakmában szokásosan használnának. A Hivatal érvelése azonban annyira elvont, hogy alig hihető, hogy a bejelentő bármely versenytársa az árujegyzékben szereplő árukat „EASYTEC”-nek nevezné.

A Fővárosi Törvényszék szerint a megváltoztatási kérelem alapos. A bíróság nem osztotta a Hivatal azon álláspontját, hogy a tárgybeli megjelölés leíró jellegű. A megkülönböztető képesség hiányának egyik esete a megjelölés leíró jellege. Az Európai Bíróság *Koninklijke vs. Benelux MerkenBureau* ügyben született ítéletében (C-363/99. sz.) kifejtettek szerint a leíró jelleghez elég azt bizonyítani, hogy a jelzés az árujegyzékbe foglalt áruval kapcsolatos valamely jellemző leírására alkalmas. Az Európai Törvényszék szerint (T-193/99. sz. *Doublemint* döntés) ahhoz, hogy valamely megjelölés a leíró jellegű védjegyek oltalmának tilalma alá essen az szükséges, hogy kellően közvetlen és konkrét kapcsolatot mutasson a szóban forgó árukkal és szolgáltatásokkal oly módon, hogy az érintett közönség azonnal, bármiféle további gondolkodás, illetve asszociáció nélkül észlelje a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások, vagy azok jellemzői valamelyikének leírását. A bírói gyakorlat szerint ezt a nyelvi környezet vizsgálatával, a megjelölés szemantikai és grammatikai elemzésével mutatható ki.

A lajstromozni kért megjelölés az „EASY”, és a „TEC” szavakból álló összetett szó, melyek egyenkénti jelentését a Hivatal helyesen határozta meg. Nem kérdéses, hogy az „EASY” az angol nyelv olyan alapkifejezése, amelynek ismerete a szokásos mértékben tájékozott, átlagos fogyasztóról (C-342/97. sz., *Lloyd Schuhfabrik Meyer* ügyben született ítélet 26. pontja) feltételezhető. Ugyanez áll „TEC” elemre, amelynek önálló szótári alakja ugyan nincs, kézenfekvő ugyanakkor, hogy a „technology” kifejezés rövidítése.

A szóösszetételnek kétségkívül tulajdonítható olyan értelem, amely valamiféle technológiai egyszerűsége utal. Azonban az ilyen értelmezésen alapuló utalás nem minősül az áru konkrét jellemzője leírásának. Ehhez ugyanis az idézett joggyakorlat szerint az szükséges, hogy az érintett közönség azonnal, bármiféle további gondolkodás, illetve asszociáció, vagyis értelmezés szükségessége nélkül észlelje a szóban forgó áru valamely konkrét jellemzőjének feltűntetését. A lajstromozni kért megjelölés azonban ilyen konkrétumot nem fejez ki.

A megjelölés a fogyasztó fantáziájára bízva, hogy a sejtetett egyszerű technika, technológia miben áll: a jelzett gépészeti áruk kialakításában, esetleg működésében, azok összeszerelhetőségben, vagy éppen kezelhetőségében. Az, hogy a megjelölés a fűtő, vízellátó rendszerek egyszerű, feltehetően speciális szaktudás és szerszámok nélküli egymáshoz illeszthetőségét, vagy összeszerelhetőségét fejezi ki, mindössze egy lehetséges értelmezése a megjelölésnek, de nem közvetlen és egyértelmű, értelmezést nem tűrő leírása e tulajdonságoknak. A szokásos mértékben tájékozott fogyasztó továbbá nem is feltétlenül értelmezi a megjelölést az áru minőségét feltűntető kifejezésként, hanem azt inkább a kereskedelmi gyakorlatban megszokott olyan fantáziaszavak sorába illeszti be, amelyek az árut homályos, átvitt értelemmel dicsérik, teszik fogyasztásra kívánatosá.

A lajstromozni kért megjelölés ilyen módon sugall előnyös tulajdonságot: technológiai egyszerűséget anélkül, hogy az áru konkrét jellemzőjében megnyilvánuló egyszerűség mibenlétéről tájékoztatna. Tehát ha a megjelölés ad is asszociációs alapot valamiféle technológiai egyszerűsége, ezt nem leírja, hanem sajátos szóhasználatával és egybeírásával

képzett fantáziaszóként mindössze sejteti. Ezért a Vt. 2. § (2) bekezdésének a) pontja nem zárja ki a megjelölés védjegykénti oltalmát. (3.Pk.23.132/2017/3.)

7. A bejelentő a „**KLASSZ KONCERT**” szóösszetétel védjegykénti lajstromozását kérte a Nizzai Megállapodás szerinti 9., 35. és 41. áru-, illetve szolgáltatási osztályban felsorolt valamennyi áru és szolgáltatás vonatkozásában.

A Hivatal a védjegybejelentést elutasította. Határozata indoklásában rögzítette, hogy a szóösszetétel a felsorolt áruk és szolgáltatások tekintetében nem tartalmaz semmilyen megkülönböztetésre alkalmas elemet, amelyről a fogyasztók a bejelentő termékeit, szolgáltatását ismernék föl.

Ami a megjelölésnek a megkülönböztető képesség használat révén történt megszerzését illeti, a Hivatal megállapította, hogy a bejelentő által csatolt bizonyítékok ennek alátámasztására nem alkalmasak. A bizonyítékként csatolt hirdetések, fotók, internetes oldalakon feltüntetett „klassz koncert” megjelölés ábrás környezete (kottavonalakkal díszített speciális tipográfiájú betűk) nem egyezik meg a bejelentett szóösszetétellel. Emellett az internetes oldalak és egyéb csatolt dokumentumok alapján nem lehet következtetéseket levonni a megjelöléssel ellátott termék és szolgáltatás piaci részesedésére, a használat intenzitására, földrajzi kiterjedésére, időtartamára, a védjegybejelentőnek a megjelöléssel ellátott szolgáltatás népszerűsítésére fordított kiadásaira, illetve azon fogyasztóknak az arányára – a releváns fogyasztói körön belül – akik a megjelölést a használóval azonosítják. (M1602302/18.)

A hivatali határozat ellen a bejelentő megváltoztatási kérelmet nyújtott be, kérve a határozat megváltoztatását és a bejelentett, megjelölés védjegyként történő lajstromozását. Megismételte azon álláspontját, hogy bár a bejelentett megjelölésben szereplő kifejezések a köznyelvben általánosan használatosak, együttes használatuk azonban olyan egyedi jellegűvé teszi a szóösszetételt, amely a megkülönböztető képességre önmagában is alkalmas. Emellett fenntartotta a szerzett megkülönböztető képesség körében tett nyilatkozatát. Utalt a hivatali eljárásban csatolt iratokra, amelyek megfelelően igazolják, hogy a szóösszetétel feltüntetésével több koncertre is sor került, és ezen megjelöléssel a bejelentő a mai napig rendszeresen tart zenei rendezvényeket, koncerteket.

A Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy a megváltoztatási kérelem nem megalapozott. A Hivatal kellően feltárt tényállás alapján helytállóan állapította meg, hogy a lajstromozni kért szóösszetétel a 9., 35. és 41. osztályok tekintetében nem részesíthető védjegyoltalomban. A bíróság osztotta azt a hivatali álláspontot, hogy a megjelölés az adott áruosztályokba tartozó termékek és szolgáltatások tekintetében nem bír megkülönböztető képességgel.

Ami a Vt. 2. § (3) bekezdésében foglaltakat illeti, a bíróság nem osztotta a Hivatal azon álláspontját, hogy önmagában az, hogy a csatolt iratokon a KLASSZ KONCERT kifejezés nem a bejelentés szerinti formájában szerepel, a megjelöléshasználat megállapításának akadálya lenne. A csatolt iratokból azonban arra vonatkozóan nem vonható le következtetés, hogy az adott megjelölést a kérelmező intenzíven, hosszabb ideig, földrajzilag is kiterjedt területen

használta volna. Az internetes hivatkozásokból csak az állapítható meg, hogy a kérelmező a bejelentést két megtartott koncerttel összefüggésben használta, és ezen koncerteket a Facebookon és más internetes oldalakon reklámozta, illetőleg interneten keresztül értékesítette a koncertre szóló jegyeket. Mindez azonban alatta marad annak a fajta használati intenzitásnak, amelyet a Vt. megkövetel [2. § (3) bek.] a szerzett megkülönböztető képesség igazolása körében. (1.P.23.867/2017/3.)

8. A bejelentő 2015. október 12. napján a „**PaySend**” nemzetközi szóvédjegy lajstromozását kérte a Hivataltól a Nizzai Megállapodás szerinti 36. osztályba sorolt „*biztosítás, pénzügyi, monetáris és ingatlanüggyekkel kapcsolatos szolgáltatások*” körében.

A Hivatal ideiglenes elutasítást bocsátott ki azzal, hogy a megjelölés a Vt. 2. § (2) bekezdésének a) pontja alapján nem részesíthető védjegyoltalomban, mert olyan adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru és szolgáltatás fajtája és egyéb jellemzője feltüntetésére használnak, valamint az árujegyzék egy része vonatkozásában a fajtája és egyéb tulajdonsága tekintetében alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

A bejelentő nyilatkozatában vitatta ezt. Kifejtette, hogy a lajstromozni kért megjelölés nem ismert az angol nyelvben, a magukban leíró jellegű szavak összekapcsolása olyan fantáziaszót eredményez, amely a jelzett szolgáltatások megkülönböztetésére alkalmas. Utalt arra is, hogy több országban védjegyként lajstromozták a megjelölést. Ezt követően a Hivatal véglegesen elutasította a védjegybejelentést a Vt. 2. § (2) bekezdésének a) pontja alapján. A Hivatal álláspontja szerint a hazai átlagfogyasztók mind a „*Pay*” (fizetés), mind a „*Send*” (elküld) szavakat értik. Ezeknek az angol kifejezéseknek a jelentése a nyelvet csupán felületesen ismerő fogyasztók számára is nyilvánvaló. E szavak tehát magukban leíró jellegűek, és a belőlük képzett szóösszetétel is leíró marad a 36. áruosztályban szereplő pénzügyi szolgáltatások, pénzügyek tekintetében. Két leíró elem egyszerű összekapcsolása különösebb szintaktikai, illetve jelentésbeli változtatás nélkül ugyanis azt eredményezi, hogy a megjelölés az összbenyomás tekintetében egészében véve leíró marad. A Hivatal utalt az Európai Törvényszék T-19/99. számú *Companyline* ügyben született ítéletében kifejtettre és ismertette az Európai Bíróságnak a C-265/00. számú *Biomild* ügyben hozott ítéletében kifejtett jogértelmezést. Ezek szerint két kifejezés grafikai vagy szemantikai módosulás nélküli összekapcsolása nem nyújt olyan többletet, amely alkalmassá tenné a megjelölés egészét arra, hogy e többlet által meg lehessen különböztetni a felperes áruit és szolgáltatásait más vállalkozások áruitól és szolgáltatásaitól. A megjelölés leíró jellegűnek minősül, ha nincs észlelhető különbség az új szóösszetétel és az azt alkotó elemek egyszerű összegzése között. Az, hogy a szóösszetétel nem szerepel a szótárakban, magában nem változtat a leíró jelleg ilyen megítélésén. A lajstromozni kért megjelölés tehát mindössze arról tájékoztatja a fogyasztókat, hogy az árujegyzékben szereplő szolgáltatások a fizetés vagy egy adott pénzösszeg továbbításának, elküldésének lehetőségét biztosítja. Az árujegyzékben szereplő „ingatlanüggyek” tekintetében azt az üzenetet közvetíti, hogy a fogyasztó a szolgáltatásokért bérleti díjat fizet. (A1251936/15.)

A bejelentő a határozat megváltoztatását és a megjelölés védjegykénti lajstromozásának elrendelését kérte a bíróságtól, kifejtve, hogy a lajstromozni kért megjelölés új, általa megalkotott és bevezetett, a kereskedelemben és a mindennapi nyelvhasználatban korábban nem használt fantáziaszó. Az angol nyelv nem ismeri a „*Paysend*” szót. Ha a „*pay*” és „*send*” szavak magukban nem is bírnak megkülönböztető képességgel, kombinációjuk újszerű és szokatlan neologizmus. Az angol nyelvet ismerők ugyan külön-külön ismerik a „*pay*” és a „*send*” szavakat, azonban ezekkel együtt még nem találkoztak, tehát az összetétel éppen azoknak újszerű és jellegzetes, akik beszélnek angolul, míg értelemszerűen az angolul nem beszélők számára szükségszerűen fantáziajellegüként tűnik fel. Ezt alátámasztja a kifejezés „*FizetKüld*” magyar fordítása is. A Hivatal nem értékelte kellő súllyal, hogy a szóösszetétel mindkét szóeleme nagybetűvel kezdődik, és nem vette figyelembe a bejelentő által hivatkozott európai joggyakorlatot, és megalapozatlanul tekintette közömbösnek azt, hogy a megjelölést 38 országban lajstromozták védjegyként, köztük tíz európai uniós tagállamban.

A bíróság a támadott határozatot hatályon kívül helyezte és a Hivatalt a bejelentési eljárás folytatására utasította, mert nem osztotta a Hivatal azon álláspontját, hogy a megjelölés leíró jellegű.

A lajstromozni kért megjelölés a „*Pay*” és a „*Send*” szavakból álló összetett szó, amelyek egyenkénti jelentését a Hivatal a bíróság álláspontja szerint is helyesen határozta meg. Nem kérdéses, hogy az angol nyelv olyan alapkifejezéseiről van szó, amelyek ismerete a szokásos mértékben tájékozott, átlagos fogyasztóról (C-342/97. sz., *Lloyd Schuhfabrik Meyer* ügyben született ítélet 26. pontja) feltételezhető. Abban azonban a bejelentővel értett egyet a bíróság, hogy e szavak egybeírásával olyan fantáziaszó keletkezik, amely nem alkalmas a pénzügyi szolgáltatások konkrét jellemzőjének leírására. A „*Send*” kifejezés csak igeként (elküld, eljuttat), míg a „*Pay*” szó főnévként (fizetség, fizetés, zsold) és igeként (fizetni) is használatos az angol nyelvben.

Ha a szóösszetételben igeként értelmezzük a „*Pay*” kifejezést, úgy az összetételnek nincs értelme, mert az egyenként és önmagukban is pénzmozgatás végzésére utaló igék halmozása sajátos tautológiához vezet (fizetni pénzt küldeni). A szavak sorrendjének jelentőséget tulajdonítva a szóösszetétellel legfeljebb a „*to pay to send*” (fizetni küldeni) jelentés rokonítható, amely nem azonos az igényelt pénzügyi szolgáltatásokkal.

Ha pedig a „*Pay*” kifejezést főnévként veszi figyelembe az átlagfogyasztó a szóösszetételben, akkor az összetételnek tulajdoníthat ugyan az árujegyzékben szereplő árukkal összefüggő jelentést (pénztovábbítás/küldés), azonban az ilyen szolgáltatás nyelvtanilag helyes leírása az angol nyelvben más szavakkal, eltérő szórenddel, a szavak különírásával és ragozással történik. A „*to send money/payment*”, „*money/payment sending*” vagy a „*sending money/a payment*” vizuális és fonetikai alapon is biztonsággal elhatárolhatók a lajstromozni kért megjelöléstől.

Márpedig a bírói gyakorlat szerint az árujegyzékben szereplő árukkal külön-külön szoros kapcsolatban álló szavak alkotta szóösszetétel megkülönböztető képességét biztosíthatja a szóelemek önkényes, mondattanilag, illetve nyelvtanilag helytelen sorrendje, kapcsolata vagy

más hibája is (Európai Törvényszék T-389/99. számú *Baby Dry* döntés). Tehát ha a lajstromozni kért megjelölés kétségkívül ad is asszociációs alapot az árujegyzékben igényelt pénzügyi szolgáltatásokra, ezeket nem leírja, hanem sajátos szóhasználattal, szócserével és egybeírással képzett fantáziaszóként, és az ezek együttesből eredő megkülönböztető képességével mindössze jelzi azokat. Tehát a Vt. 2. § (2) bekezdésének a) pontja nem akadályozza a megjelölés védjegytalmát. (3.Pk.22.935/2017/3.)

II. Vt. 3. § (1) bekezdés b) és c) pont

A Vt. 3. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a megjelölés nem részesülhet védjegytalomban, ha az áru, illetve a szolgáltatás fajtája, minősége, földrajzi származása vagy egyéb tulajdonsága tekintetében alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

A Vt. 3. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a megjelölés nem részesülhet védjegytalomban, ha rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra.

9. A bejelentő 2015. szeptember 15. napján kérte a „**VÁSÁRHELYI TERV**” szóösszetétel védjegykénti oltalmát a Nizzai Megállapodás szerinti 41. osztályba sorolt „*nevelés; szakmai képzés*”, a 42. osztályba tartozó „*tudományos és műszaki szolgáltatások*”, valamint a 44. osztályban szereplő „*mezőgazdasági, vízgazdálkodási szolgáltatások*” tekintetében.

A védjegybejelentéssel szemben az I. r. észrevételt tevő észrevételt terjesztett elő a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással, mert álláspontja szerint a bejelentő rosszhiszeműen jelentette be a megjelölést lajstromozásra. Szándéka nem szolgáltatásainak megkülönböztetésére irányult, hanem arra, hogy az észrevételt tevőt, továbbá az Országos Vízügyi Főigazgatóságot és az egész vízügyi szakmát eltiltsa a „Vásárhelyi” kifejezés használatától. Az észrevételt tevő továbbá a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapított felszólalást is előterjesztett.

II. r. észrevételt tevő észrevételét a Vt. 3. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással nyújtotta be, rámutatva, hogy a „Vásárhelyi” névvel fémjelzett program a kormány fejlesztéspolitikájával, állami beruházások, fejlesztése megvalósításával összefüggő tartalom hordozójává vált, ha a kérelmező a „Vásárhelyi” szómegjelölésre védjegytalomban részesülne, a kérelmezői tevékenység alkalmassá válhatna a fogyasztók megtévesztésére. Hivatkozott továbbá a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára és azt hangsúlyozta, hogy a bejelentő tisztában volt a védjegybejelentés benyújtásakor, hogy a „Vásárhelyi Terv” továbbfejlesztése program már 13 éve ilyen néven él a köztudatban. A II. r. észrevételt tevő továbbá a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapított felszólalást is előterjesztett.

A Hivatal a védjegybejelentést elutasította, mivel mind a Vt. 3. § (1) bekezdés b), mind a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjaira alapított észrevételt megalapozottnak találta. A feltétlen lajstromozást gátló okok megalapozottságára figyelemmel a Hivatal a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára, mint viszonylagos kizáró okra alapított felszólalást érdemben nem vizsgálta. (M1502504/20.)

A Hivatal rögzítette, hogy a megjelölés akkor alkalmas a fogyasztók megtévesztésére, ha olyan információt vagy utalást tartalmaz, amely – a megjelölésnek, illetve a megjelölés bármely elemének és az árujegyzéknek, esetleg a bejelentő személyének, állampolgárságának/székhelyének összevetése alapján – nem felel meg a valóságnak, és ezáltal a fogyasztókat a védjeggyel ellátott áru vagy szolgáltatás származása, vagy egyéb tulajdonsága tekintetében téves következtetésre vezetheti, tévedésbe ejtheti. Indokolásában kifejtette, hogy a kormány 2003-ban indította el a Tisza-völgy térségfejlesztési és árvízvédelmi programját „Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése” elnevezéssel. A program nevét Vásárhelyi Pál (1795-1848) magyar vízépítő mérnök után kapta. A koncepció kidolgozására előbb kormányhatározatok kerültek elfogadásra, majd a „Vásárhelyi-terv” továbbfejlesztésének megvalósításáról törvény született és további ágazati jogszabályok is rendelkeznek egyes kérdésekről a koncepcióhoz kapcsolódóan. A Hivatal rámutatott arra, hogy a „Vásárhelyi-terv” szóösszetétel a „Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése” elnevezésű koncepcióhoz, programhoz kapcsolódóan 2003-tól kezdődően számos, bárki által hozzáférhető és megismerhető hatályos jogszabály címében, illetve szövegében jelenik meg, a releváns fogyasztók könnyen juthatnak arra a következtetésre, hogy a bejelentett szómegjelölés a „Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése” nevet viselő állami, kormányzati vízgazdálkodási területfejlesztési programhoz, ezáltal pedig valamely állami szervhez, hatósághoz és így állami tevékenységhez kapcsolódik. Ezt megerősíti az a körülmény is, hogy a bejelentő a védjegyjog mellett a 44. osztályba sorolt vízgazdálkodási szolgáltatások tekintetében igényelte, a hivatkozott „Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése” nevet viselő program pedig szorosan kapcsolódik az állami vízgazdálkodáshoz. Mivel a védjegybejelentő magánszemély, ugyanakkor a bejelentett szómegjelölést állami programhoz, hatósághoz, állami szervhez köthetik a fogyasztók, ezért alkalmas lehet a fogyasztók megtévesztésére.

A Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjával kapcsolatban a Hivatal rögzítette, hogy a „Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése” című program, koncepció elnevezés részeként 2003 óta használt a „Vásárhelyi” kifejezés az állami vízgazdálkodási, területfejlesztési, területrendezési, illetve a kapcsolódó állami feladatokat végző állami, kormányzati szervek által, így a védjegybejelentés időpontját megelőző közel 13 év alatt a „Vásárhelyi-terv” szóösszetétel szorosan összefonódott a kormányzati fejlesztéspolitikával, állami folyószabályozással és árvízvédelmi tevékenységgel, a kormányzati területfejlesztési és vízgazdálkodási programokkal. Ezt a körülményt a kérelmező maga sem vitatta, felszólító levelében, amelyet az I. r. észrevételt tevő részére küldött, maga is utalt arra, hogy a „Vásárhelyi-terv” elnevezést 2003 óta Magyarország minden kormánya szakadatlanul használja. Ebből az is következik, hogy a bejelentő tudatának a védjegybejelentés időpontjában át kellett fognia azt, hogy a közel 13 éve fennálló folyamatos használat következtében a „Vásárhelyi-terv” kifejezést a releváns fogyasztók az állami, kormányzati szervek tevékenységével, jogszabályban rögzített állami feladatok ellátásával hozhatják összefüggésbe, így a „VÁSÁRHELYI TERV” szóösszetételre vonatkozó védjegybejelentés sértheti az érintett szervek jogos érdekeit. A nyilatkozatokból az is következik, hogy a bejelentőnek a védjegybejelentés benyújtásakor arról is tudomása volt, hogy a védjegyjog alapján elzárhatja az észrevételt tevőket és a további állami, kormányzati szerveket a „Vásárhelyi-terv” kifejezés használatától, miközben az állami, kormányzati

szerveknek kiemelkedően fontos érdekük fűződik ahhoz, hogy a lajstromozni kért kifejezést a jövőben is használhassák jogszabályban rögzített feladataik ellátása során. A felszólító levelek a bejelentő eljárásának rosszhiszeműségét valószínűsítik azért is, mert abban a bejelentő valószínűleg arra hivatkozott, hogy a védjegyoltalmat már megszerezte a „Vásárhelyi” megjelölésre és így szólította fel az észrevételt tevőket a megjelölés használatának megszüntetésére. Kérelmező azért igényelt védjegyoltalmat, hogy az I. és II. r. észrevételt tevőt és az egyéb állami, kormányzati szerveket, akik feladataik ellátása keretében a „Vásárhelyi-terv” kifejezést használják, elzárja a megjelölés jogszerű jövőbeli használatától. Ebből pedig az állapítható meg, hogy a kérelmező nem a jóhiszeműség és tisztesség követelményével összhangban álló, hanem a védjegyjogon kívül eső célok által vezérelve nyújtotta be védjegybejelentését, annak érdekében, hogy másokat a lajstromozni kért megjelölés használatától elzárjon.

A bejelentő azon hivatkozásával kapcsolatban, hogy a „Vásárhelyi” név történelmi családnév és ezért kiemelten védett, arra mutatott rá a Hivatal, hogy a kiemelten védett családnév kategóriájának speciális védelméről a jelenlegi jogi szabályozás nem rendelkezik, ezért ezt az érvelést a Hivatal nem tudta figyelembe venni. A Hivatal megjegyezte ugyanakkor, hogy a védjegyoltalom fennállása vagy annak hiánya nem képezi akadályát annak, hogy a kérelmező a „Vásárhelyi” nevet saját családneveként a jóhiszeműség és tisztesség követelményével összhangban használja.

A határozattal szemben a bejelentő megváltoztatási kérelmet terjesztett elő, és kérte, hogy a bíróság a Hivatal határozatát változtassa meg és rendelje el a megjelölés lajstromozását.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet nem találta megalapozottnak. A bíróság rögzítette, hogy az a körülmény, hogy egy megjelölés kielégíti a Vt. 1. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt kívánalmakat, nem jelenti azt, hogy azok tekintetében valamely feltétlen kizáró ok ne volna megállapítható. Ilyen feltétlen kizáró ok a Vt. 3. § (1) bekezdés b) pontja szerint a fogyasztók megtévesztése, illetőleg c) pontja szerint a rosszhiszemű bejelentés is. Adott esetben a Hivatal helyesen rögzítette mind az alkalmazandó jogszabályokat, mind azok tekintetében kialakult és irányadó joggyakorlat főbb szempontjait.

A jelentős számú jogszabályra is figyelemmel, amelyben ezen kifejezés előfordul, felvetődik annak lehetősége, hogy a releváns fogyasztók arra a következtetésre jussanak, hogy a bejelentett szómegjelölés az állami, kormányzati vízgazdálkodási területfejlesztési programhoz, azaz valamilyen állami tevékenységhez kapcsolódik. A bíróság megítélése szerint is alkalmas lehet a fogyasztók megtévesztésére, hogy magánszemély védjegybejelentők állami, vízgazdálkodási, területfejlesztési programot indítsanak, ezért fennáll a Vt. 3. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltétlen kizáró ok fennáll.

A Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontja kapcsán azon körülményből, hogy 13 év óta használatos széles körben részben jogszabályokban, részben az ehhez kapcsolódó tevékenységek kommunikációja során az állami vízgazdálkodási tevékenységhez köthetően a „Vásárhelyi-terv” megjelölés, továbbá maga a kérelmező sem vitatta, hogy erről tudomással bírt, mint ahogy arról is, hogy a

kifejezés használatához a különböző programban résztvevő és ahhoz kapcsolódó állami szervezeteknek fontos érdekük fűződik, megállapítható a rosszhiszeműség azon feltételének fennállta, hogy a védjegybejelentés megtételekor a bejelentő tudott arról, hogy az általa lajstromozni kért megjelölés sérti más jogát. A felszólítólevelekből egyértelmű, hogy a kérelmező a védjegybejelentésével arra törekszik, hogy megakadályozza a családnevének használatát. Ahogy a bíróság korábban rámutatott, a védjegy alapvető funkciója azonban a jóhiszemű joggyakorlás körében éppen a saját szolgáltatás más szolgáltatásaitól történő megkülönböztetése, azaz az árujelző funkció. Adott esetben a megjelölés más általi használatától való elzárás, amikor az nem a védjegyoltalom rendeltetésével összeegyeztethető módon történik, a rosszhiszeműség megállapíthatósága második feltételének, azaz a család szándékának a fennálltát jelenti. (1.Pk.20.866/2017/6.)

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék érveivel egyetértett, így az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta (8.Pkf.26.253/2017/3.).

III. Vt. 5. § (1) bekezdés b) pont és Vt. 5. § (2) bekezdés a) pont

A Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontja szerint nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amely más korábbi szerzői vagy iparjogvédelmi jogába ütközne, ideértve a növényfajta nevével való ütközést is.

A Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontja szerint nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amelyet más lajstromozás nélkül korábbtól fogva ténylegesen használ belföldön, ha a megjelölésnek a korábbi használó hozzájárulása nélkül történő használata jogszabályba ütközne.

10. Védjegybejelentő 2016. április 19-én a „KÍVÁNSÁGKOSÁR” színes ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérte a Nizzai Megállapodás szerinti 35. osztályon belül „reklámozás, kereskedelmi ügyletek, kereskedelmi adminisztráció, irodai munkák”, a 38. osztályon belül „távközlés”, a 41. osztályon belül „nevelés, szakmai képzés, szórakoztatás, sport- és kulturális tevékenységek” szolgáltatások vonatkozásában.

kívánságkosár

A védjegybejelentés ellen ugyanazon személy (a továbbiakban: kérelmező) észrevételt és felszólalást is benyújtott a Hivatalhoz. Észrevételét a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára alapozta. Felszólalásában a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontjára és (2) bekezdés a) pontjára hivatkozott. A korábbi belföldi használattal összefüggésben előadta, hogy a bejelentést megelőzően a „KÍVÁNSÁGKOSÁR” megjelölést saját szórakoztató műsora címeiként több mint 10 éven keresztül nagy nyilvánosság előtt használta. Ennek alátámasztására nézettségi mutatókat, írott és elektronikus sajtóban megjelent cikkeket, riportokat, nézői leveleket csatolt. Hangsúlyozta,

hogy a megjelölés használata a korábbi használó hozzájárulása nélkül jogszabályba, nevezetesen a *tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény* (Tptv.) 6. §-ába ütközik. A Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontját illetően arra hivatkozott, hogy a „KÍVÁNSÁGKOSÁR” címet ő alkotta, az az ő szellemi alkotása, melyre harmadik személynek semmilyen joga nem áll fenn. A műsor címe egyéni, eredeti jelleggel bír, melyet a szerző engedélye nélkül más nem használhat.

A Hivatal a védjegybejelentés iránti kérelemnek helyt adott, a bejelentett megjelölést védjegyként lajstromozta. Határozata indokolásában rögzítette, hogy a rosszhiszeműségre alapított észrevétel nem megalapozott. A korábbi belföldi használattal összefüggésben azt hangsúlyozta a Hivatal, hogy ez csak akkor képez kizáró okot a későbbi védjegybejelentéssel szemben, ha a használat olyan mértékű, hogy annak eredményeképp a fogyasztók a védjegyet látva a korábbi használóra asszociálnak. A Hivatal álláspontja szerint a kérelmező jelentős és meggyőző bizonyítékot szolgáltatott arra nézve, hogy a „KÍVÁNSÁGKOSÁR” megjelölés alatt több mint 10 éven keresztül folyamatosan műsort szolgáltatott. Mindez azonban nem tekinthető azonosnak, vagy lényegileg azonosnak a bejelentett megjelöléssel, az ugyanis a „KÍVÁNSÁGKOSÁR” szóelem mellett még egy narancssárga, hullámos sávokkal tagolt négyzettel egészül ki. A két megjelölés között tehát lényeges különbség van, amely miatt ezen lajstromozást gátló ok nem áll fenn. A kérelmező szerzői jogba ütközést illetően előterjesztett lajstromozást gátló okkal kapcsolatosan a Hivatal álláspontját nem fejtette ki. (M1601309/21.)

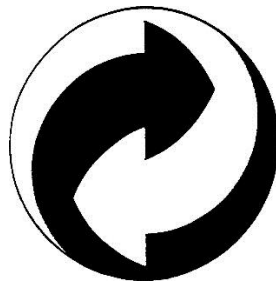
A Hivatal határozata ellen a kérelmező megváltoztatási kérelmet nyújtott be. Elsődlegesen a hivatali határozat megváltoztatását és a védjegybejelentés elutasítását kérte. A Fővárosi Törvényszék a Hivatal döntését a Vt. 91. § (2) bekezdés b) pontja szerint hatályon kívül helyezte és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalát új eljárásra utasította. (1.Pk.22.294/2017/6.)

A hivatali eljárás irataiból megállapíthatóan a kérelmező 2016. augusztus 26-án benyújtott felszólalásában már egyértelműen megjelölte viszonylagos kizáró okként a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontja mellett az 5. § (1) bekezdés b) pontját is, hangsúlyozva, hogy a „KÍVÁNSÁGKOSÁR” cím az ő szellemi alkotása, azt ő alkotta meg, a műsorcím egyéni, eredeti jelleggel bír, és szerzőként nem járult hozzá a műve címének felhasználásához. Az ellenérdekű fél 2017. április 4-én érkezett válasznyilatkozatában a felszólalásban megjelölt mindkét viszonylagos kizáró okra nyilatkozatot tett. A bíróság végzésében megállapította, hogy a Hivatal lényeges eljárásjogi szabálysértést valósított meg azzal, hogy a felszólalásban rögzített lajstromozást gátló okok egyikét nem vizsgálta, ekként a kérelmet nem merítette ki és anélkül hozott érdemi döntést, hogy a felhozott lajstromozást gátló okok mindegyikét vizsgálta volna. A megismételt eljárásban a Hivatalnak állást kell foglalnia arról, hogy a kérelmező igazolt-e olyan szerzői jogosultságot, mely alapján a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felszólalást előterjeszthet, ha igen, a védjegybejelentés ütközik-e a szerzői joggal, ezt követően érdemi döntést kell hoznia a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontjára alapított lajstromozást gátló ok tekintetében (1.Pk.22.294/2017/6)

IV. Vt. 18. § (1) bekezdés

A Vt. 18. §-ának (1) bekezdése alapján ha a védjegyjogosult a lajstromozástól számított öt éven belül nem kezdte meg belföldön a védjegy tényleges használatát az árujegyzékben szereplő árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, vagy ha az ilyen használatot öt éven át megszakítás nélkül elmulasztotta, a védjegy oltalmára alkalmazni kell az e törvényben előírt jogkövetkezményeket [4. § (3) bek., 5. § (2) bek. b) pont, 30. § d) pont, 33. § (2) bek. a) pont, 34. §, 61/E. §, 73. § (2) bek.], kivéve, ha a védjegyjogosult a használat elmaradását kellőképpen igazolja.

11. Magyarországon oltalom alatt áll az alábbi ábrás nemzetközi védjegy, melynek árujegyzékébe az 1-35., valamint a 39., 40. és 42. osztályokba sorolt áruk, illetve szolgáltatások tartoznak.

A védjegyoltalom használat hiánya miatti megszűnésének megállapítása iránt terjesztettek elő kérelmet. A kérelmező álláspontja szerint a jogosult a védjegy tényleges használatát a bejegyzett áruosztályok, illetve szolgáltatások tekintetében elmulasztotta. Kifejtette, hogy a termék csomagolásán elhelyezett megjelölés mindössze azt jelzi, hogy a csomagolás a vonatkozó jogszabályi kötelezettségeknek megfelel.

A jogosult előadta, hogy a támadott megjelölésnek az áru csomagolásán történő használata azt jelzi, hogy a termék gyártója a jogosulti licenciarendszer tagja, együttműködik a védjeggyel jelzett rendszer magyarországi elsődleges licencijogosultjával. A használat igazolásául csatolta a standard kétnyelvű licencia megállapodást; egy nyilatkozatot a tárgyi védjegyet feltüntető csomagolóanyagokról és cégekről; egy táblázatot, amely az igen nagy mennyiségben értékesített és gyártott azon termékekről ad mintát, amelyeken a védjegy feltüntetésre került; a licenciarendszer tagjai által tett nyilatkozatokat; termékek csomagolásait; a magyarországi elsődleges licencijogosultjának éves jelentéséből készített kivonatot; közvélemény-kutatást; továbbá egy elektronikus adathordozót, amelyben több mappa is szerepel reklámkampányokról és médiamegjelenésekről. A jogosult nézete szerint azok az áruk, amelynek a használatát igazolta, lefedik az 1-34. áruosztályok mindegyikét, s kevés osztályban ugyan nem tudott konkrét használatra bizonyítékot találni, azonban a védjegy estében nemcsak a használatot, hanem azzal együtt annak jóhírűségét is igazolta, mely azt jelenti, hogy a használat valamennyi osztályra kiterjedően elismerhető.

A Hivatal a használat hiánya miatti megszűnés megállapítására irányuló kérelemnek részben helyt adott, és az 1-35. osztályokba sorolt áruk és szolgáltatások, továbbá a 39. osztályban lévő

„*Transport; storage of goods*” és a 42. osztályban szereplő „*computer programming*” szolgáltatások tekintetében a nemzetközi védjegy oltalmának megszűnését állapította meg a kérelem benyújtásának napjára visszaható hatállyal. A 39. osztályba tartozó „*Packaging of goods*”, a 40. osztályban szereplő „*processing of materials; recycling of packaging materials*” és a 42. osztályba sorolt „*Waste disposal by chemical, physical and/or biological processes*” szolgáltatásokra nézve a védjegy oltalmát változatlan hatállyal fenntartotta.

A tényleges használat megítélésének kérdésében a Hivatal kiemelte, hogy a védjegyet – a védjegy alapvető funkcióit, valamint a Vt. 18. §-ában foglaltakat szem előtt tartva – olyan módon kell használni, hogy a megjelölés szempontjából releváns fogyasztói kör a védjegy és az árujegyzékben szereplő áruk és szolgáltatások között közvetlen kapcsolatot tudjon létesíteni. Ha ugyanis a releváns fogyasztói csoport a védjegy alapján sem a védjegy jogosultját, sem a védjeggyel ellátott termékeket azonosítani nem tudja, akkor a védjegy nem alkalmas arra, hogy árujelző szerepet töltsön be. A fentiek figyelembe vételével vizsgálva a védjegyet a Hivatal megállapította, hogy a védjegy tényleges használata a vizsgált időszakra nézve a 39. osztályba tartozó „*Packaging of goods*”, a 40. osztályban szereplő „*processing of materials; recycling of packaging materials*”, és a 42. osztályba sorolt „*Waste disposal by chemical, physical and/or biological processes*” szolgáltatások tekintetében megtörtént. A védjegy árujegyzékében szereplő többi áru és szolgáltatás tekintetében azonban az igazolás nem vagy nem megfelelően történt meg. A Hivatal kifejtette, hogy a csatolt elektronikus adathordozón szereplő dokumentumok többségén a védjegy nem önmagában, hanem az „ÖKOPANNON” szó „O” betűjében rajzolódik ki, ami a megkülönböztető képességet érintő eltérés, így a védjegy tényleges használataként nem értékelhető. A Hivatal rámutatott, hogy a felek egybehangzó nyilatkozata, a közvélemény-kutatás, valamint a csatolt licencszerződés alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy mi a jogosulti védjegy funkciója. A fogyasztók a támadott védjegyet az áruk csomagolása környezetbarát, újrahasznosítható jellegének tanúsításaként észlelik. Számukra a védjegy nem az áru vagy szolgáltatás származását jelzi, hanem csak a termék bizonyos jellemzőjére utal. A védjegyhasználati megállapodás alapján a gyártók és értékesítők a támadott megjelölést annak jelzéséül használják, hogy csatlakoztak a csomagolás újrahasznosítását biztosító rendszerhez. A Hivatal nem találta megalapozottnak a jogosulti védjegy jóhírűségére történő hivatkozást. Kifejtette, hogy a védjegy használata körében téves jogértelmezésre vezetne, és indokolatlan előnyt biztosítana a védjegyjogosult számára, ha külön értékelnék a védjegy jóhírűségét és ennek eredményeképpen elegendő lenne az árujegyzék egy részére igazolni a tényleges használatot. A jóhírű korábbi védjegy egy viszonylagos kizáró és törlési ok, a védjegyek közötti ütközés feloldására szolgáló rendező elv, amely a védjegyhasználat igazolása körében nem bír jelentőséggel. (A653449/53.)

A Fővárosi Törvényszék – megváltoztatási kérelmet elutasító – határozatában megállapította, hogy a csatolt bizonyítékok szerint a termékeken az azonosítást elsődlegesen szolgáló védjegyek mellett a támadott védjegy az összbenyomásban csekély szerepet betöltve, másodlagos jelleggel tűnik fel. Nem vitás, hogy a fogyasztók a megjelölést ismerik és védjegyként észlelik, tehát a használat nem pusztán szimbolikus jellegű, jogfenntartó célzatú, hanem valóságos. Az igazolt használat módját azonban mégsem látta megfelelőnek az oltalom fenntartásához a teljes árujegyzék tekintetében. Utalva az Európai Bíróság C-40/01. számú

Ansul és C-416/04. számú *Vitafruit* döntéseiben a tényleges használattal szembeni elvárások kapcsán kifejtettekre úgy értékelte, hogy az adott esetben a védjegy nem teljesíti az azonosítás és a megkülönböztetés funkcióját. Álláspontja szerint a tárgybeli védjegy mindössze azon az alapon különbözteti meg az árukat, hogy azok gyártói/forgalmazói csatlakoztak-e a termék csomagolását újrahasznosító rendszerhez vagy sem, de alkalmatlan arra, hogy az átlagos fogyasztó pusztán általa különbséget tudjon tenni az eltérő eredetű termékek között. A tárgyi védjegy használatában csak a tájékoztató funkció ismerhető fel, azt a jogosult lényegében tanúsító védjegyként alkalmazza – noha nem ilyenként került lajstromozásra –, arról informálja a fogyasztót, hogy a gyártó, illetve forgalmazó tagja az ún. „zöld pont” rendszernek. A csatolt közvélemény-kutatás igazolja, hogy a fogyasztók ezzel tisztában vannak, mivel a védjegyet nem a vele jelzett áruk és szolgáltatások azonosítására, egymástól való megkülönböztetésére szolgáló megjelölésként értelmezik, hanem csak a környezettudatos üzletpolitika megnyilvánulásként. A bíróság is elvetette a védjegy jóhírűségével kapcsolatos jogosulti hivatkozást, mert a jóhírűség önmagában nem igazolja a használati kötelezettség teljesítését. Mindezeket értékelve egyetértett azzal, hogy a Vt. 18. §-a által megkívánt használat csupán a csomagolások feldolgozásával, újrahasznosításával összefüggő, a támadott határozatában megfelelően nevesített, meghatározott szolgáltatások vonatkozásában tekinthető igazoltnak, egyébként a védjegyoltalom megszűnését kell megállapítani. (3.Pk.20.470/2015/7.)

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a jogosult az árujegyzékben szereplő termékek túlnyomó részében a jelentős volumenű, valóságos védjegyhasználatot megfelelően igazolta. A Vt. 18. § (1) bekezdése alapján csupán az kívánható meg, hogy a használat a fogyasztók számára érzékelhető, azaz tényleges legyen. Az Európai Bíróság hivatkozott döntéseiben azért volt szükség kiegészítő vizsgálati módszert alkalmazni a tényleges használat feltételeinek megítélése során, mert az árujelző használata, annak komolysága volt aggályos. Az adott esetben ettől eltérően a bizonyítékokból megállapítható, hogy a használat sokféle terméket felölelt, kiterjedt és nagymértékű volt, a közvélemény-kutatás pedig azt is alátámasztotta, hogy a terméken a feltűnő jellegzetes logót a fogyasztók ismerik és védjegyként érzékelik. Ezzel a Vt. 18. § (1) bekezdése alapján a tényleges használat megfelelően bizonyítást nyert. Az pedig közömbös, hogy a védjegy nem önmagában, hanem többnyire más védjegyekkel vagy árujelzőkkel együttesen szerepel a terméken. A megkülönböztető képesség vizsgálata a jelen eljárásnak nem lehet tárgya. Az elsőfokú végzésnek a tanúsító védjegy kapcsán tett megállapításai sem teszik kétségesé a védjegy megfelelő használatát, mivel a terméken a környezettudatosságra vonatkozó jelzés is egyfajta megkülönböztető képességet biztosít. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Hivatal határozatát részben megváltoztatva a védjegy oltalmát az 1., 2., 3., 5., 7., 8., 9., 11., 12., 16., 18., 28., 29., 30., 31. és 33. osztályba tartozó áruk, valamint a 22. osztályban a csomagoló- és töltőanyagok tekintetében tartotta fenn. (8.Pkf.27.179/2015/4.)

A Kúria határozatának indokolásában kifejtette, hogy a jogvita tárgyát az képezte, hogy a „jogfenntartó használat” fogalmát kimeríti-e a használat azon módja, ha a használat során – egyéb megvalósult feltételek mellett – a védjegy származásjelző funkciója, illetve megkülönböztető képessége nem vagy nem feltétlenül érvényesül. A Kúria megítélése szerint a védjegy használata nem más, mint a védjegy elhelyezése az árujegyzékben szereplő árukon,

illetve alkalmazása a szolgáltatások megnevezésében. A védjegy használatának megvalósulása tehát ténykérdés és nem jogkérdés. A nagyszámú becsatolt bizonyítékokból a másodfokú bíróság a használat ténye és jelentős volumene alapján helyes mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy az árujegyzékbe tartozó áruk és szolgáltatások széles körében a védjegy tényleges kereskedelmi használata igazolást nyert. Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős végzést hatályában fenntartotta. (Pfv.IV.22.333/2016/9.)

V. Vt. 64/H. § (3)-(4) bekezdés, Vt. 64/A. § (8) bekezdés, a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 19/2005. (IV. 12.) GKM rendelet (a továbbiakban: Díjrendelet) 24. § (4) bekezdés

A Vt. 64/A. § (8) bekezdésének első mondata szerint ha a bejelentett megjelölés védjegyként való lajstromozásával szemben felszólalnak, a védjegy lajstromozását a (7) bekezdés szerint elrendelő határozatot vissza kell vonni és a védjegy lajstromozására irányuló eljárást folytatni kell.

A Vt. 61/H. § (3) bekezdése alapján a felszólalás kapcsán felmerülő költségek viselésére a vesztes felet kell kötelezni; a felszólaló nem minősül vesztes félnek, ha a felszólalást a 61/G. § (3) bekezdése alapján kell visszavontnak tekinteni.

A Vt. 61/H. § (4) bekezdése szerint a felszólalás díját [61/B. § (4) bekezdés] a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – kérelemre – külön jogszabályban meghatározott mértékben és feltételekkel visszatéríti, ha

- a) a védjegybejelentést a 61. § (4) bekezdése alapján elutasítják;*
- b) a védjegybejelentést a 61.§ (5) bekezdése alapján visszavontnak kell tekinteni;*
- c) a bejelentő a védjegybejelentést visszavonja (50.§ (6) bekezdés);*
- d) a felszólalást a 61/G. § (3) bekezdése alapján visszavontnak kell tekinteni.*

A Díjrendelet 24. § (4) bekezdése szerint a Vt. 61/H. §-ának (4) bekezdésében meghatározott esetekben a Hivatal a felszólalás díjának kétharmadát téríti vissza a felszólaló kérelmére.

12. A „ZSOLNAY” szómegjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 40. osztályba tartozó „kerámiaégetés, kerámiakészítés, kerámia feldolgozása, mázak felvitele kerámiára, kerámia feldolgozására vonatkozó információk biztosítása, kerámiaáruk gyártásához használt anyagok kezelése” szolgáltatások tekintetében. A bejelentő kérelmére a védjegyeljárás különleges gyorsított eljárás keretében történő lefolytatásának elrendelésére került sor. A Hivatal a védjegybejelentést megvizsgálta, meghirdette a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben, egyidejűleg a megjelölést védjegyként lajstromozta a Vt. 64/A. § (7) bekezdése alapján.

A szómegjelölés védjegyként való lajstromozásával szemben – a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozva – észrevételt és – a Vt. 4. § (1) bekezdés b) és c) pontjaiban foglalt viszonylagos kizáró okokra alapítva – felszólalást nyújtottak be. A felszólalásra tekintettel a

Hivatal a lajstromozást elrendelő határozatát visszavonta és elrendelte a védjegyeljárás folytatását. A benyújtott észrevétel tárgyában a rosszhiszeműség körében nyilatkozattételre hívta fel a bejelentőt. A bejelentő a végzésben foglalt nyilatkozattételi felhívásra nem válaszolt, ezért a Hivatal a védjegybejelentést visszavontnak tekintette és az eljárást megszüntette. Kitért rá, hogy a Vt. 61/H.§ (4) bekezdés b) pontja szerint a felszólalás díját a Hivatal kérelemre külön jogszabályban meghatározott mértékben és feltételekkel visszatéríti, ha a védjegybejelentést a 61. § (5) bekezdése alapján visszavontnak kell tekinteni. A Díjrendelet 24. § (4) bekezdése értelmében a Vt. 61/H. § (4) bekezdésében meghatározott esetekben a Hivatal a felszólalás díjának 2/3-át téríti vissza a felszólaló kérelmére. (M1602794/17.)

A határozattal szemben az észrevételt és felszólalást előterjesztő fél (ennek az ügynek az ismertetése során a továbbiakban: kérelmező) nyújtott be megváltoztatási kérelmet. Kérte, hogy a bíróság a támadott határozatot helyezze hatályon kívül és a Hivatalt utasítsa új eljárásra. Sérelmezte, hogy a Hivatal az észrevétel és felszólalás benyújtásával kapcsolatos egyéb kérelmezői költségekről nem határozott, kizárólag a felszólalási díj 2/3-ának visszatérítésére tartalmaz a Hivatal határozata rendelkezést, ami megalapozatlan.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet elutasította. A határozat indokolásában rámutatott arra, hogy adott esetben a Vt. 64/A. § (8) bekezdésére figyelemmel a védjegy lajstromozását elrendelő határozat visszavonásához és a védjegy lajstromozására irányuló eljárás folytatásához kétségtelenül szükség volt a felszólalás előterjesztésére. A felszólalással kapcsolatos költségviselési szabály a Vt. 61/H. §-ban került rendezésre, amely jogszabályhely a felszólalás esetén a védjegybejelentés vizsgálatára vonatkozó szabályokat határozza meg. Eszerint kontradiktórius eljárás lefolytatására kerül sor a felszólalás tárgyában történő határozathozatal megelőzően, a határozathozatal során pedig a vesztes felet kell kötelezni a felszólalás kapcsán felmerülő költségek viselésére. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy adott esetben – annak ellenére, hogy a kérelmező felszólalást terjesztett elő – a felszólalás vizsgálatára és az azzal kapcsolatos eljárás lefolytatására az adott esetben nem került sor. A kérelmező ugyanis észrevételt is előterjesztett, a Hivatal kizárólag az észrevétel körében hívta fel nyilatkozattételre a védjegybejelentőt, majd a nyilatkozattétel elmulasztására figyelemmel tekintette visszavontnak a védjegybejelentést. A felszólalással kapcsolatos eljárás lefolytatására ennek következtében nem került sor, amiből az is következik, hogy a Vt. 61/H. § (3) bekezdése – amely szerint a felszólalás kapcsán felmerülő költségek viselésére a vesztes felet kell kötelezni, de a felszólaló nem minősül vesztes félnek, ha a felszólalást a 61/G. § (3) bekezdése alapján kell visszavontnak tekinteni – jelen esetben nem alkalmazható. Megállapítható, hogy a Vt. költségviselésre vonatkozó szabályai nem rendezik a jelen esetben is előállt helyzetet, amikor a Vt. 64/A. § (8) bekezdése alapján a kérelmező felszólalása révén kerül ugyan sor a védjegy lajstromozására irányuló eljárás folytatására, azonban a felszólalás érdemi vizsgálatára ténylegesen nem kerül sor, mert az eljárás még azt megelőzően megszüntetésre kerül, így a Hivatal nem kerül abba a helyzetbe, hogy felmerüljön a költségviselésről való döntés szükségessége. Nemcsak a Hivatalnak, de a bíróságnak sincs lehetősége e joghézag önkényes pótlására. Megállapítható, hogy a Hivatal a jogszabályoknak megfelelően határozott, amikor – jogszabályi rendelkezés hiányában – a kérelmező, mint felszólaló költségeinek viseléséről nem rendelkezett. (1.Pk.22.502/2017/3.)

VI. Vt. 46/C. § (3) bekezdés, Vt. 61/H. § (3)-(4) bekezdés, Ket. 153. §, Ket. 158. § (2) bekezdés, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1)-(2) bekezdés

A Vt. 61/H. § (3) bekezdése alapján a felszólalás kapcsán felmerülő költségek viselésére a vesztes felet kell kötelezni; a felszólaló nem minősül vesztes félnek, ha a felszólalást a 61/G. § (3) bekezdése alapján kell visszavontnak tekinteni.

A Vt. 61/H. § (4) bekezdése szerint a felszólalás díját [61/B. § (4) bek.] a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – kérelemre – külön jogszabályban meghatározott mértékben és feltételekkel visszatéríti, ha

- a) a védjegybejelentést a 61. § (4) bekezdése alapján elutasítják;*
- b) a védjegybejelentést a 61. § (5) bekezdése alapján visszavontnak kell tekinteni;*
- c) a bejelentő a védjegybejelentést visszavonja [50. § (6) bek.]*
- d) a felszólalást a 61/G. § (3) bekezdése alapján visszavontnak kell tekinteni.*

A Ket. 153. §-a szerint eljárási költségek:

- 1. az eljárási illeték,*
- 2. az igazgatási szolgáltatási díj,*
- 3. az ügyfél megjelenésével kapcsolatos költség,*
- 4. az anyanyelv használatával kapcsolatos költség,*
- 5. az iratbetekintési jog gyakorlásával kapcsolatos költség,*
- 6. az ügyfél képviseletében eljáró személy költsége,*
- 7. a tanú és a hatósági tanú költségtérítése,*
- 8. a hatósági közvetítő költsége, továbbá a tevékenységével kapcsolatban indokoltan felmerült kiadás,*
- 9. a szakértői díj, ideértve a szakértő költségtérítését,*
- 10. a fordítási költség a 11. § (2) bekezdésében szabályozott eseten kívül,*
- 11. az ügyfél, valamint az eljárás egyéb résztvevője részéről felmerült levelezési, dokumentumtovábbítási költség,*
- 12. a végrehajtási költség és a végrehajtási költségátalány,*
- 13. az eljárásban közreműködő rendőrségnél felmerült költség,*
- 14. a helyszíni szemlével, valamint a szakértői tevékenységgel jogszerűen okozott kárért járó kártalanítás összege,*
- 14a. a tényállás tisztázásához szükséges, az eljáró hatóság által végzett műszeres (laboratóriumi vagy más speciális eszköz használatát igénylő) vizsgálat azon költsége, amelyet az eljárásért fizetendő illeték vagy igazgatási szolgáltatási díj nem tartalmaz,*
- 15. jogszabályban meghatározott, az 1-14. pont alá nem tartozó eljárási költség.*

A Ket. 158. § (2) bekezdése alapján az egyéb eljárási költség összegét általában az érintett által bemutatott bizonyíték alapján kell megállapítani.

A Vt. 46/C. § (3) bekezdése alapján a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala a képviselő munkadíjának összegét indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett képviselői tevékenységgel. Ennek során a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és szabadalmi ügyvivői költségekről szóló rendelkezések megfelelő alkalmazásával jár el.

A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése szerint a fél pernyertessége esetére igényelheti, hogy részére a bíróság az ügyvéd munkadíjának és készkiadásainak címén kötelezze a pereszes felet

a) a fél és a képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj, valamint

b) a fél által képviselője részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegének megfizetésére.

(2) Az (1) bekezdés alapján megállapított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.

13. A védjegybejelentők 2016. február 29. napján az „ENVY FASHION” ábrás megjelölés lajstromozását kérték a 25. és 26. osztályban. A bejelentés 25. osztályban történő lajstromozása ellen felszólalást nyújtottak be a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással, korábbi európai uniós védjegyeket megjelölve.

A bejelentők a felszólalás kézbesítését követően a védjegybejelentésük árujegyzékét úgy korlátozták, hogy a továbbiakban nem kérték a védjegy lajstromozását a 25. osztályban. Erre figyelemmel a felszólaló visszavonta felszólalását és kérte a Hivataltól, hogy kötelezze a bejelentőket számlával igazolt költségigényének a megfizetésére.

A Hivatal határozatával tudomásul vette a felszólalás visszavonását, elrendelte a bejelentett megjelölés védjegykénti lajstromozását, azonban költségtérítést nem állapított meg. A Hivatal indokolása szerint annak ellenére, hogy a felszólaló terjesztett elő költségigényt, az nem volt megalapozott, mivel a felszólalását visszavonta. A felszólalás visszavonása a kérelem egészére kihat, és a visszavont felszólalás tekintetében nem lehet eredményesen költségigényt érvényesíteni még akkor sem, ha a visszavonás hiányában a felszólalót kellene az eljárásban nyertes félnek tekinteni. (M1600679/27.)

A Hivatal döntése ellen a felszólaló megváltoztatási kérelemmel élt, amelyben elsősorban a bejelentőknek a 341.798 Ft összegű, vagy ha a bíróság ezt eltúlzottnak találná, akkor méltányos összegű eljárási költségben való marasztalását kérte. Indokolásként előadta, hogy a bejelentők a felszólalás hatására korlátozták az árujegyzéket, amelyre válaszul vont vissza a felszólalását a felszólaló, egyidejűleg előterjesztve költségigényét. Álláspontja szerint a Hivatal – a saját gyakorlatát sem követve – téves logika mentén döntött a költségigény elutasításáról.

A bejelentők kérték a megváltoztatási kérelem elutasítását, másodsorban pedig a kérelmező költségigényének mérséklését, amelyet eltúlzottnak, az eljárásban kifejtett tevékenységgel arányban nem állónak tartottak.

A Fővárosi Törvényszék szerint a megváltoztatási kérelem részben alapos volt. A Vt. 61/H. § (3) bekezdése alapján a felszólalás kapcsán felmerülő költségek viselésére a vesztes felet kell kötelezni; a felszólaló nem minősül vesztes félnek, ha a felszólalást a 61/G. § (3) bekezdése alapján kell visszavontnak tekinteni. A Ket. 153. § (1) bekezdése szerint eljárási költségnek minősül a közigazgatási hatósági eljárás során felmerülő, a (2) bekezdésben felsorolt igazolt költség, amelyet *a*) a kérelemre induló eljárásban az ügyfél a hatóság részére az eljárás lefolytatásáért fizet, valamint *b*) az *a*) pontban foglaltakon túlmenően az ügyfél, valamint az eljárásban közreműködő más személy a közigazgatási eljárással összefüggésben fizet meg. A Ket. 155. § (3) bekezdése szerint az egyéb eljárási költség összegét általában az érintett által bemutatott bizonyíték alapján, ha pedig ez nem lehetséges, az érintett írásbeli nyilatkozata alapján kell megállapítani.

Abban nem volt vita a felek között és a Hivatal is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felszólaló minősül az eljárásban nyertes félnek, mert a bejelentés árujegyzékének korlátozását a felszólalás benyújtása eredményezte. Ennek alapján a Vt. 61/H. § (3) bekezdése alapján a felszólalás kapcsán felmerült költségek viselésre a bejelentőket kell kötelezni. A Hivatal téves logika mentén mellőzte a költségigény megfizetésére vonatkozó kötelezést. A felszólaló ugyanis kifejezetten kérte a számlákkal igazolt költségigényének megtérítését. A Vt. 61/H. § (3) bekezdése alapján a Hivatalnak döntenie kellett volna erről a kérelemről, az nem volt mellőzhető azon az alapon, hogy a felszólaló egyidejűleg visszavonta a felszólalását. Nincs ugyanis a Vt.-nek és a Ket.-nek sem olyan szabálya, amely az eljárással felmerülő költségek érvényesíthetőségének jogát kizárná arra az esetre, ha a felszólaló az eljárást megindító kérelmét (felszólalását) visszavonja. A konkrét esetben egy ilyen rendelkezés nem lenne logikus sem, hiszen a felszólalás visszavonására amiatt került sor, hogy az a felszólaló szempontjából elérte célját és így okafogyottá vált. A közigazgatási eljárás egyébként sem az annak megszüntetését célzó nyilatkozat beérkezésével, hanem az eljárást befejező döntés, adott esetben a hivatali határozat meghozatalával fejeződik be. Ezért a felszólalás visszavonása eljárásjogi értelemben sem képezheti akadályát annak, hogy a Hivatal a felszólalással felmerült költségek viseléséről legkésőbb az eljárást befejező döntésben rendelkezzen.

Egyetértett azonban a bíróság a bejelentőkkel abban, hogy a felszólaló költségigénye nem állott arányban az egyetlen, szűk három oldal terjedelmű felszólalás benyújtásával kapcsolatban kifejtett, különösebb szakismeretet és elmélyült bizonyítékértékelést nem igénylő munkával. Erre figyelemmel a bíróság – figyelembe véve a külföldi ügyféllel való kapcsolattartáshoz szükséges fordítási költségeket is – 100.000 Ft-ban határozta meg a munkadíj összegét, amelyek megfizetésére a bejelentőket 50-50% arányban kötelezte. (3.Pk.22.471/2017/5.)